

== Velja po pošti: ==
 za celo leto naprej . . . K 26—
 za en mesec . . . „ 2—20
 za Nemčijo celoletno . . . „ 29—
 za ostalo inozemstvo . . . „ 35—
 V Ljubljani na dom:
 za celo leto naprej . . . K 24—
 za en mesec . . . „ 2—
 V spravi prejemam mesečno „ 180
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . „ K 7—
 za Nemčijo celoletno . . . „ 9—
 za ostalo inozemstvo . . . „ 12—

SLOVENEK

== Inserati: ==
 Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat . . . po 30 v
 za dva- in večkrat . . . „ 25 „
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
 == Poslano: ==
 Enostolpna petstvrsta po 60 v
 Izhaja vsak dan izvenredno nedelje in praznike ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozi red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herz. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Po proračunski debati.

Novo oživljeni državni zbor dela ne pričakovano dobro in mi smo vsaj z moralnim uspehom, katerega so slovanske stranke brezdvomno dosegle, lahko zadovoljni. Nemške stranke seveda ne kažejo preveč oduševljenja za parlament, ki se noče dati več voditi od njih in ki zameta njihove teorije, ker jih ne more spraviti v sklad z zahtevami modernega časa.

V imenu vlade je razvil v začetku zasedanja grof Clam svoj program, ki je dosegel svoj pregleden izraz v izreku: Program vlade je Avstrija. Da ne more biti program avstrijske vlade Madagaskar, to je umevno samoobsebi in to ni nič novega, še manj pa kaj posebnega. Potek debate je pa pokazal, kakšno Avstrijo si misli grof Clam kot Avstrijo bodočnosti in tu moramo reči, da je imel grof Clam z nemškimi strankami vred prav malo sreče. — Svoje in svojih somišljenikov naziranje o nemški Avstriji je hotel sicer omiliti z novo politično spako o »avtonomističnem centralizmu« ozir. »centralističnem avtonomizmu«, pa ni šlo. Slovanske stranke niso gledale več na lepo pisano obleko državnopravnih izrazov, ampak pogledale so stvari do dna, pretipali so jedro in bistvo stvari do dna, pretipale so jedro in bistvo da je čas za identifikiranje nemških privatnih zahtev z državnimi potrebami in za istovetenje vladnih sistemov z državo kot tako enkrat za vselej minil. Priznali so načelo, da mora biti vsaka vlada izraz sočasnih socialnih in narodnostnih razmer v državi in da država ni socialen organizem za enega, ki naj gospoduje, ampak da mora biti v njej dovolj prostora za vse, ki danes prelivajo zanjo svojo kri, po principu enakopravnosti. Poljaki so ravno pred krizo povedali svojo misel tako razločno in jasno, da jo ume vsak človek, ki ima ušesa, da sliši, ko so rekli, da so vedno pripravljene dati državi, kar je državnega, pač pa ne morejo izreči zaupanja vladi kot zastopnici takega sistema, kakršen vlada še vedno pri nas. To razume vsak človek, samo novi »gospod« Benedikt ne. ki v svoji »preši« bridko toži nad nevhvaležnostjo Poljakov, ki ne marajo več iti z Nemci za nemško državo čez drn in strn. Zakaj Poljaki tega nečijo več, so povedali njihovi govorniki; vojska jih je izučila in tudi Heinejev vzklik po vesalih ni ostal brezvspešen; samo nekoliko drugačen j bil vspeh kakor ga je on pričakoval. Proračunska razprava je pokazala, da se nemške stranke zastoni skrivajo za krono in za »državo«, kakršno umevajo samo oni; njihova pozicija je postala vsled državiškega nastopa slovan-

skih strank nevzdržljiva in nepopravljiva. Doba gospostva naroda nad narodom je prešla — to je prvo dejstvo, katero nam kaže proračunska debata. Na nesrečno laž, da je vladni sistem že država, ne bo nasel nikdar nihče več, ker nas je veljala preveč mukepolnih ur.

Drug pojav, še mnogo važnejši od prvega, je odločen celokupen nastop slovenskih narodnosti v parlamentu. Nemci so ostali edini ločeni — slaba tolažba za njihovo prvenstvo. Doslej so se ločile in tvorile parlamentarne stranke na podlagi gospodarskih težej, združevale in ločevale so se na podlagi principov svetovnega naziranja ali pa z vidika domačega sela — kakor je že naneslo. Danes je stvar druga. Svetovna vojna in njene politične posledice v zaledju so ustvarile nov položaj, kakršnega vlada in nemške stranke niso pričakovale. Tri leta so narodi molčali, prenašali so voljno ali nevoljno najhujše žrtve na krvi in blagu, ampak mrtvi niso bili. Pod pepelom je tlela mogočna iskra narodne samozvesti, in danes, ko je zopet po dolgem času zavela sveža parlamentarna sapa, je vstal velik, zdrav in čvrst oni činitelj, katerega Schmerlingova ustava ni hotela pripoznati: avstrijski narodi. Narodi so vstali in njihovi zakoniti izvoljeni zastopniki zahtevajo na ves glas pred celim svetom za narode od njih zastopana prirodna in zakonito zajamčena nepobitna prava, da se jim da pravica do nemotenega in neoviranega kulturnega napredka in do samovlade v svojih zadevah, ne kakor državljani druge vrste, ampak kakor enaki med enakimi. Grof Clam je uvidel, da je njegovo naziranje o državi in narodnostih zrelo za pravočasen padec. V grob bo legel tisti del naše ustave, ki ne pozna narodnosti kot realnih političnih činiteljev, tako da danes že lahko rečemo: Stara ustava je mrtva, živel nova ustava!

Koncentracijski kabinet.

Ljubljana, 21. junija 1917.

Ministrska kriza še ni rešena. Clam-Martinic nadaljuje svoja pogajanja s strankami. In sicer je prišla kriza v čisto nov štadij. Včeraj se je govorilo o gotovi poljsko-nemški večini. Nemški listi so bili že polni zmagoslavja. Sedaj pa je izjavil grof Clam-Martinic, da nikakor ne misli rešiti parlamentarne krize potem kake krparije svojega dosedanjega kabineta in dosedanje vladne politike, samo da ustvari hipno večino, ki bi dovolila vladi proračunski provizorij. Grof Clam-Martinic je vrgel sedaj v avstrijsko parlamentarno življenje besedo koncentracijskega kabineta Nje-

gov načrt ni več spopolnitev, ampak popolna preosnova kabineta, v katerem bi bili zastopani vsi narodi in v katerem bi ne bilo nobenega onih ministrov, ki so imeli pod Stürgkhovim režimom zveze s § 14. Vlada misli ustanoviti krajanska ministrstva za posamezne avstrijske narode, ali boljše rečeno vpeljati posebno institucijo državnih tajnikov za posamezne narodnosti, ki bi imeli v ministrskem svetu glasovalno pravico. Proti parlamentarnemu ministrstvu so danes trenutno vse slovanske zbornice stranke. Pač pa je sediti, da se razmotriva misel koncentracijskega kabineta, v katerem bi sedeli kot zastopniki posameznih narodov uradniki-neparlamentarci. Nasproti tej vladi bi si ohranile stranke popolnoma svobodno roko. Seveda bi morala vlada korenito revidirati svoj dosednji program nemških belangov in s kaljo izravnati vse sledove dosedanjega Beck - Stürgkhovega absolutistično - policijskega sistema. Seveda vse vsa ta in enaka domnevanja še v zraku, položaj se lahko čez noč popolnoma spremeni. In nemški listi, ki namigujejo danes, da bi utegnili vstopiti Jugoslovani v vladno večino, naj vedo, da je za Jugoslovane in Čehe jasno začrtana pot in program v državnopravnih deklaracijah, ki zahtevajo združenje istoplemenskih narodov v eno samostojno celoto, ki bo sama sebi določala bodočnost v okvirju habsburške monarhije in habsburške dinastije.

Včeraj predpoldne so se vršila zopet posvetovanja Jugoslovanov, Čehov, Ukrajincev, Lahov in Rumunov v svrhu enotnega postopanja nenemških strank proti Clam-Martinicu. Predsedoval je Stanek. Konkretne sklepi niso bili sklenjeni. Čaka se daljnega poteka pogajanj.

Popoldne je nadaljeval ministrski predsednik posvetovanja s posameznimi strankami. Prvi je bil sprejet načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Anton Korošec. Mudil se je tri četrt ure pri Clam Martinicu. O poteku posvetovanja ni hotel dr. Korošec — kakor poročajo nemški listi — nič povedati. Načelnik Jugoslovanskega kluba je poročal o posvetovanju z ministrskim predsednikom parlamentarni komisiji kluba, ki se je sestala ob šesti uri večer.

Nato je sprejel Clam-Martinic zastopnika Unio latina dr. Ispescul-Grecula in dr. Bugatta. Izjavila sta, da bodo glasovali Lahi in Rumuni za proračunski provizorij. Dalje je poklical ministrski predsednik zastopnike Ukrajincev dr. Levickija, Petruševiča in Romančuka. Clam-Martinic je naglašal Ukrajincem, da mora dobiti večino za proračunski provizo-

rij. Sicer pa bo stavil Ukrajincem v dogovoru s Poljaki konkretne predloge.

Nato so se nadaljevala posvetovanja s Poljaki. Clam-Martinic je priznal Poljakom upravičenost njihovih zahtev, naj se uvede v Galiciji zopetna civilna uprava. Istotako glede vojne odškodnine za vojne poškodbe v Galiciji. Poljaki so se pritoževali opetovano proti železniškemu ministru in ministru za deželno brambo.

Ministrski predsednik je izjavil Poljakom, da ne misli na izpopolnitev svojega kabineta, ampak sestavi bi popolnoma nov nekaj koncentracijski kabinet, v katerem bodo zastopani vsi narodi in v katerem ne bo nobenega ministra, ki je podpisal odredbe po § 14. Poljaki so izjavili, da niso nasprotni temu, da bi vstopil kak Ukrajinec v vlado.

Nato se je posvetoval Clam-Martinic s Čehi. Povedal jim je, da ima nalogo ustvariti poljsko-nemško večino. Drugi narodi dobe svoje zastopnike v ministrstvu. Čehi so vzeli to izjavo na znanje. Poročali bodo o razgovoru s Clam-Martinicem svojemu klubu in bodo dali jutri ministrskemu predsedniku konkreten odgovor.

Posvetovanja so se vršila tudi z zastopniki nemških krščanskih socijalcev in nemške nacionalne zveze.

Nemci se zelo razburjajo nad možnostjo, da bi prišli tudi Čehi v vladno večino.

Pogajanja se nadaljujejo. Kriza še ni rešena in presenečenja niso izključena.

Dunaj, 20. junija 1917.

Ministrski predsednik Clam Martinic se pogaja včeraj in danes kot »homo regius« z vsemi strankami. Oficijelno je dal objaviti, da mu ne gre za prehodno ministrstvo ali samo za večino v državnem zboru, temveč, da hoče sestaviti trajen kabinet, kateremu bi pripadla važna naloga v pripravi trenutno pripraviti in izvršiti temeljno preuredbo države. Povabljen je bil k njemu kot zastopnik Jugoslovanskega kluba načelnik dr. Korošec. Danes ali jutri bo načelnik kluba sprejet tudi v avdienci pri cesarju.

V proračunskem odseku

se debata vrši v mirnem rednem teku dalje. Težišče politike je danes le v posvetovanjih in pogajanjih vlade s strankami in strank med seboj.

Dunaj, 20. junija. (K. u.) Proračunski odsek je nadaljeval danes razpravo o proračunskem provizoriju. Poročevalec dr. Steinwender je stavil nekaj izpreminjavalnih predlogov. Nato je govoril še finančni minister dr. pl. Spitzmüller. Poslanec dr. Oncul (Rumun) zahteva parlamentarno vlado. Proti parlamentarizaciji

LISTEK.

Svetobor.

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec.

(Dalje.)

Ljutica je izginila v šator, na pozorišče so leteli venci in šopki, ves šator ji je bil pokrit z rožami. Slovenci so klicali: »Živela Ljutica! Živel Ljutold!« Hrvatje so se umikali proti Gospej sveti. Klicarji so trobili na rogove, hlapci so slovesno spremljali Ljutico proti Krnskemu gradu. Na nosilnicah so nesli zvezanega Magarovića. Toliko da jim Hrvatje niso ugrabili svojega junaka. Sporekli so se in oproda Rep je že ukazal potegniti meče, da ni Zvonimirjev klicar zaklical: Magarović se mora odkupiti.

Zvonimirjeva odposlanca Svačić in Tadi sta prišla v Krnski grad, da odkupita svojega junaka. In sta ga odkupila. Pripehjala sta s sabo ujeta talca — Tipolda in Dobrožita in ju ponudila za Magarovića. Seveda je korotanski vojvoda odkup potrdil in veselja ni hotelo biti konca, ko sta Tipold in Dobrožita spet zagledala znane obraze. Pripovedovala sta svoje dogodke iz hrvaške zemlje in izdajala hrvaških veljakov tajne ukrepe.

Vse je bilo veselo, v gradu in v šatorih; v gradu so slavili Ljutico in jo dražili kot grofico Slovenske marke, v šatorih pa so izbijali šale iz povezanega Hrvata ter se smejali hrvaškim odposlancem, ki so prenašali mirovne pogoje.

Mirovni pogoji so se razbili, premirje je minilo, vojska se je začela pomikati proti vojski.

Na levem krilu so se pomikali od Zagrada Kocljevi oklopniki in strelci, na desnem od Stegen sem Henrikovi in Ortenburžanovi, središče so tvorile čete deželne kneza in oglejskega vicedoma. Ozadje je krilo krldo Možniškega gaštalda v smeri vasi Lokve.

Tudi hrvaški kralj je razpostavil svoje čete. Desnemu krilu pri Goričah je poveljeval grof Vecelin, levemu krilu pri Kačji vasi župan Svačić, središče pa je sklopala pod Gosposveško goro izbrana Zvonimirjeva četa.

Bitko so pričele prve straže strelcev na konjih. Pušice so frčale po zraku in se zabadale v zemljo, v samska drevesa, pa tudi v jezdece in v konje . . .

Strelci na konjih so se umaknili, ko so začele frčati pušice hrvaških pešcev, ki so čepeli za vojnimi vozovi in dežili s puščami. Korotanci so stali za ograjami, ki so obkoljevale hiše, ter spuščali pušice na sovražnika. Hrvatje so bolj hiteli, Slovenci so bolj merili. Vrsta Korotancev je

stala nepremično v dobro zavarovanih postojankah, Hrvatje so pomoljevali le svoje glave izza voz in pušice so jim letele v glave.

Kar zadone rogov in hrvaška konjenica se spusti po ravnini. V divjem skoku lete skozi gosto frčanje pušic in navale na korotanske oklopnike. Ali ti se niso umaknili, kakor sveče so stali in nabadali na sulice konje in jezdece. Hrvaški konjeniki so se morali umakniti, Korotanci so skočili za njimi in jih preganjali proti severu, da so zašli med oklopnike in strelce korotanskega levega krila. Strelci so spuščali pušice od blizu, da je vsaka zadela, oklopnikom so se konji nabadali na sulice, konjenica pa je potegnila meče in udrihala po Hrvatih . . .

Skoro se je razjokal hrvaški kralj, ko je videl, da je njegova konjenica skoro popolnoma strta. A razjokal se je tudi Možniški gaštaldo, ko je zajezil hrvaške konjenike od spredaj in zagledal svojega strica ležati na tleh v mlaki krvi . . . Žiznec je klečal pri njem in ogledoval palatinovo rano. Ko mu jo hitro poveže, ga posadi na konja in odhiti z njim izven bojišča . . .

Grof Vecelin je opazil nevarnost svoje konjenice in se je brzo pognal z jezdec strelci proti korotanskemu levemu krilu. Padec Kocljev je pospešil zmešnjavo in že je bilo levo krilo na tem, da ga obkoli

hrvaški poveljnik, da ni priskočil na pomoč seliški grof Leopold in porinil nazaj Vecelinov oddelek.

Zvonimir je spoznal, da se bori brezuspešno in zato da znamenje za naskok. Hitro so se pomikale vse njegove čete z golimi meči proti sovražniku. Od zadaj so konjiki-strelci spuščali pušice na sovražno vojsko in delali gaz svojim pešcem.

Kmalu se je začel boj na nož, pričelo se je klanje. Kakor snopje so padali vojniki, hrabrost se je kosala z bistrostjo. Zvonimir je opazal, da je njegovo desno krilo potisnilo sovražnika do obrežja. Slutil je, da ga utegne sovražna sila zajeti in zato ukaže umikajočemu se levemu krilu, naj prodere desno krilo sovražnikovo. Svačić vrže z vso silo svoje čete na desno krilo Henrika in Ortenburžana, ki sta se morala umakniti, obenem pa sta dala prosto pot desnemu krilu Hrvatov, ki so takoj pod Vecelinovim vodstvom pritiskali za Svačićem. S tem je dobila hrvaška vojska prosto pot proti Karavankam, kar je bila edina rešitev za njo. Zvonimir jo je odkuril proti Ljubelju in rešil središče svoje vojske, a zato je bilo levo krilo docela izgubljeno in sam poveljnik Svačić je padel v boju, tudi Magarović, slavni borilec je spet zašel v korotansko sužnost. Ortenburgov oproda Obolom mu je zadal z mečem lahko rano, a je moral zato sam sprejeti od njega smrtno rano.

kabineta se izjavi Nemec pl. Elvert. Češki soc. demokrat Tusar pravi, da ni sedanjí čas ugoden za sestavo koncentracijskega kabineta. Čehi bodo glasovali proti proračunskemu provizoriju. Poslanec Pittoni je stavil predlog, naj se odpravijo konfiskacije in internacije.

Prihodnja seja jutri.

Državni poslanec dr. Lovro Pogačnik je interveniral pri ministru za ljudsko prehrano glede dobave sladkorja za vkuhavo sadja in napravo domačega vina-petjota za domačo uporabo vipavskih vinogradnikov. Posebno glede zadnjega je povdarjal potrebo, da se kvota zviša in pošlje pravočasno. Minister je obljubil, da navzlic težavam, ki jih povzroča pomanjkanje premoega v sladkorni industriji, odpomore obojni zahtevi.

Sirotam olajšaj gorje...

Kranjskemu deželnemu društvu c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote, ter za varstvo otrok in oskrbo mladine v Ljubljani, katerega namen je skrbeti za vdove in sirote na bojnem polju padlih ali v vojski ali na nje posledicah umrlih vojakov iz dežele Kranjske, so pristopili naslednji gospodje, gospe, društva, korporacije in tvrdke kot člani in sicer:

3.) kot prispevajoči člani:

Društvo za varstvo otrok in oskrbo mladine v Metliki, Nikolaj Stazinski, župnik v p. v Primorskem pri Kranju, Konsumno društvo za Ljubljano in okolico v Ljubljani, Splošno kreditno društvo v Ljubljani, Anton Kristan, ravnatelj »Konsumnega društva za Ljubljano in okolico« v Spodnji Šiški št. 273, Podružnica Rdečega križa v Metliki, Ferdinand Avian, višji finančni svetnik v Ljubljani, dr. Josip Gruden, kanonik v Ljubljani, Okrajni cestni odbor v Metliki, Martin Škerjanec, župnik na Premu, dr. Julij Heibl, okrožni zdravnik v Metliki, Franc Dovgan, župnik in proš nemškega viteškega reda v Metliki, Anton grof Barbo, grajščak v Ljubljani, Leopold Weiss, načelnik gospodarskega odbora za mestni imetek v Metliki, Alojzij Mihelič, deželni poslanec in občinski predstojnik v Lokvici, Gustav Eger, industrialec v Ljubljani, dr. Oskar Plautz, tajnik Kranjske hranilnice v Ljubljani, dr. Anton vitez plem. Schöppel, ravnatelj Kranjske hranilnice v Ljubljani, dr. Ferdinand Eger, advokat v Ljubljani, Ivan Petrič, župnik pri Sv. Petru v Ljubljani, Ignacij Zaplotnik, mestni katehet v Ljubljani, Avgustin Zajc, c. kr. računski revident v Ljubljani, Karel Gruber, c. kr. finančni računski oficial v Ljubljani, Albin Zajc, c. kr. finančni računski oficial v Ljubljani, Feliks Urbanc, trgovec v Ljubljani, dr. Viljem Krejči, advokat v Ljubljani, Gustav Premru, ravnatelj v Starem trgu pri Rakeku, dr. Julij Schuster, sodnijski zdravnik v Ljubljani, Albert Zeschko, tovarnar in trgovec v Ljubljani, Franc Zaggar, lesni trgovec v Markovcu pri Starem trgu, Rudolf Schädinger, vojvodski gozdni svetnik v Kočevju, Anton Pöll pl. Föhrenau, c. in kr. polkovnik v Rudolfovem, Müller in Goeken, tovarnarja čevljev v Trzinu, dr. Alfred Valenta pl. Marchthum, profesor in primarij v Ljubljani, Ivan Hrast, ravnatelj Mestne hranilnice v Ljubljani, Ignacij Koren, posestnik v Metliki, Gvido

Zeschko, zasebnik v Ljubljani, Ferdinand Staudacher, c. kr. računski revident v Ljubljani.

4.) kot delovni člani:

Anton Debevc iz Studenca-Ig.
Kot darila so doposlali društvu: gospod in gospa deželnosodni predsednik Adolf Elsner v Ljubljani 50 K, dobrotnik, ki ne želi, da se imenuje, 2000 K, gospod Feliks Urbanc, trgovec v Ljubljani, 100 K. Z ozirom na plemeniti namen se najtopleje priporoča, da se društvo pospešuje in priporoča.

Napad italijanske pehote na Tirolskem.

Pehotna bitka na visoki planoti »Sedmi občin« je v polnem teku. Potekla je — kakor je bilo pričakovati — prvi dan italijanskega napada zmagovito za hrabre čete železnega zbora. Težišče je prenesel Lah na svoje desno krilo z namenom, da bi na prostoru južno od doline Brente, kjer mu je lani tretji armadni zbor zadal uničujoče udarce, predrl. V bojih, ki se z največjo srditostjo nadaljujejo, so Italijani zasedli le en prednji jarek na Cima dieci, odkoder so jih pa naši s protinapadom zopet vrgli ven. Italijanske napadalne čete cenijo na šest do sedem divizij.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

DUNAJ, 20. Uradno:

Po 24urni pripravi s topovi se je pričel včeraj jutraj na visoki planoti Sedmi občin napad italijanske pehote, katerega so izvajali posebno na severnem krilu na Monte Forno in na mejnem grebenu z veliko močjo. Naše čete so v zmagoviti obrambi zrušile vse navale sovražnika. Krajni uspeh na Cima Dieci, kjer so pridobili Italijani nekaj 100 korakov na prostoru, smo s protinapadom večinoma že vzravnali.

Ob Soči nič novega.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

19. junija. V noči od 17. na 18. se je sovražnik posrečilo vdreti v neko našo malo prednjo postojanko na južnem pobočju Rombona. Postojanko držimo pod uspešnim ognjem naših baterij. Sovražne oddelke, ki so si v isti noči na presenetljiv način skušali polastiti naših postojank na višini 219 severovzhodno od Jamelj, smo krvavo odbili in so pustili 10 ujetnikov v naših rokah. Včeraj zelo živahno artiljerijsko delovanje na Asijski planoti in topovski ogenj z menjajočo se silo na karnijski fronti. Sovražne napadalne poskuse v ozemlju malega Colbricono smo z našim ognjem zadržali.

V bobnečem ognju na Tirolskem.

Na fronti 20 km dolgi so visoki vrhovi južne Tirolske zopet zaviti v dim in plamen, naše postojanke na njih so zakrite v nepredorno soparo, v kateri metalci min nepravestno delujejo, in se vrsti plinov napad za napadom. Ves prostor tik severno od Asiago čez Roana Cra Zebio, Monte Zingarelle, Porta Lepozze do vrhov, ki na sovražni strani obdajajo Suganske dolino, je zopet v najtežjem ognju italijanske artiljerije, kateri pomagajo angleške in fran-

coske baterije. Ogenj je bil vedno hušji in je zadivjal kot bobneči ogenj vseh kalibrov. Na jarke pri Cra Zebio pade na vsako točko 76 min na minuto. S tem se je pričel drugi del velikega napada, s katerim hoče Cadorna pred otvoritvijo zbornice zopet osvojiti visoko planoto Sedmi občin in tam iztrgane dele Suganske doline.

Upori v italijanski armadi? — Italijanska pisma pod angleško cenzuro.

Za razpeloženje v italijanski armadi je značilno povelje 17. pehotne divizije, ki je podpisano od Cadorne in katero so naše čete zaplenile. V povelju se glasi, da je najboljši primerno sredstvo, da se zadrže skupni izgredi proti disciplini (pobuna), da se voditelji in, če teh ni mogoče izslediti, izžrebani posamezni soudeleženci s smrtjo kaznujejo.

Za razmere v notranjosti je karakteristično pismo, ki je bilo odvzeto dne 5. t. m. v Ziljski dolini padlemu italijanskemu letalskemu poročniku Walterju Blasi. Pismo, ki je došlo iz Tarenta, od tam v Rim in nato v Villaverlo, nosi cenzurno etiketo italijanske cenzurne oblasti in prehodni pečat angleškega cenzorja.

Italijanski državni tajnik generalni poročnik Alfieri odstopil.

Rim, 20. junija. (Kor. ur.) Generalni poročnik Alfieri je zopet ponudil svojo demisijsko kot državni tajnik. Nadomestil ga bo generalni poročnik Glianizzara, dose-danji poveljnik artiljerije tretje vojne skupine na Krasu.

Odgovor Italije glede na njene vojne smotre.

Lugano, 20. junija. (K. u.) »Agenzia Stefani« brzojavlja: Odgovor zunanega ministra ruski vladi slove: »Sprejel sem noto z 20. aprila (3. majnika), s katero ste me obvestili o oklicu, ki ga je izdala ruska začasna vlada državljanom, da jim pojasni načela svobodne Rusije glede na smotre sedanje vojske. Z živahnim zadoščenjem je italijanska vlada vzela v vednost izjave ruske vlade, ki iznova dokazujejo nezrušljivo voljo, ki preveva slavni ruski narod, da vodi svetovno vojsko do odločilne zmage. Kraljevska vlada si je dalje zabeležila odločno Rusije, da hoče pomnožiti svoje napore za osvoboditev domovine in za obnovitev Poljske v njeni celoti in neodvisnosti.

Te izjave bodo gotovo preprečile poziskuse skupnih sovražnikov, ki širijo vesti, da se dvomi o smotih Rusije. Najodkritosrčnejši in najtrdnjejši sporazum z njenimi zavezniki bo nudil svobodni Rusiji dragoceno jamstvo njenemu bodočemu razvoju. S tem pogojem bo Rusija v popolnem soglasju s svobodnimi in demokratičnimi narodi sveta, s katerimi je zvezana, doseglja smoter ustvariti trden temelj trajnemu miru, ki bo zagotovil človeštvu dobo svobode in pravice. Italija je s svoje strani prostovoljno pričela vojsko za zmagovalne svetih načel oprostivne zatiranih narodov in da se zagotovi njih neodvisnost. Italijanska politika ne zasluje nobenih osvojevalnih in nasilnih smotrov. Italija, katere narodno ustavo prešinjajo demokratična načela, pozdravlja veselo izjavo, ki mi jo je izročila ruska vlada in izraža trdno zupanje v končno zmago nad skupnim sovražnikom.

Boj za mir v Rusiji.

Petrograd, 18. junija. Na splošnem kongresu delavskega in vojaškega sveta je poročal Čeresteli o vladni politiki. Rekel je: V zunanji politiki delamo na to, da pospešimo novo pogodbo, v kateri naj se priznajo po ruski demokraciji razglašena načela za temelj mednarodni politiki zavez-nikov. Uporabljamo vsa sredstva, da se naš program prilagodi vsem zveznim vladam in da se izognemo prelomu. Sodimo, da bi bil najslabši uspeh naše borbe za splošen mir, poseben mir z Nemčijo, ker bi uničil pridobitve ruske revolucije in bi postal usoden reči mednarodne demokracije. Poseben mir je zato skoraj nemogoč. Tak mir bi zapletel Rusijo v novo vojsko na strani germanske koalicije. Iz ene koalicije bi stopili, da bi pristopili drugi koaliciji. Minister je poročal o korakih vlade, da se skliče posvet zaveznikov, na katerem bi pregledali pogodbe, a izveta naj bi bila londonska pogodba, ki veže zaveznike, da ne smejo skleniti posebnega miru. Minister je na to opravičeval delavnost vojnega ministra Kerenskega. Rekel je: Če ogroža de-želno ofenziva od zunaj, je revolucijska vlada dolžna, da nastopi. Nedelavnost naše fronte ni ojačila, marveč oslabilila revolucijo.

Ljenin je nato napadal koalicijsko vlado, njena dejanja in njeno stališče posebno glede na vojsko. Grajal je poziv Kerenskega na ofenzivo, o katerem je rekel, da izdaja koristi mednarodnega socializma. Priporočal je najostrejške ukrepe, da se izboljša položaj in izjavil, da je njegova stranka pripravljena prevzeti oblast, če se ji ponudi.

Vojni minister Kerenskij, ki je govoril za njim, je obsodil nasvet, katerega zastopa Ljenin. Pobratimstva na fronti, ki jih je slavil Ljenin, se krijejo z željam nemškega generalnega štaba. Rekel je: Internacionalni dokazimo, da smo veliki, da nas ni mogoče zanemarjati, da imamo svojo voljo, katero posamezna neorganizirana skupina ne sme nadvladati. Kerenskij je končno poročal o svojem posetu fronte in da je dobil tam ugodni utis. Zagovarjal je svoje člene, ki jih je izvedel kot minister.

Pred novim preobratom v Rusiji.

Köln, 20. junija. »Köln. Ztg.« javlja: Petrograjski listi poročajo: Rusija se bliža novemu preobratu. Mera je polna. Na kongresu kmetov in častnikov so bili zelo hudi nastopi. Narod ne veruje nobenim geslom več. Ničče ne ve, če ne bo pričelo bojno brodovje obstreljevati Petrograd. Železničarji groze s splošno stavko.

Stavke na Finskem.

Stockholm, 20. junija. Na Finskem je izbruhnila trajna stavka; grozi tudi splošna stavka. Finski listi pozivajo Ruse, naj Finsko zapuste, ker grozi neposredno lakota. Iz Rusije ničesar ne uvažajo.

Posojila prostosti

so podpisali v Rusiji le 1202 milijona rubljev, a pričakovali so, da bodo podpisali 3 tisoč milijonov rubljev.

Nemiri v južni Rusiji.

Kodanj, 20. junija. Iz Petrograda se javlja, da postajajo nemiri v južni Rusiji vedno večji. Plenijo posebno vojaki, ki so pobegnili z bojišča. V mestih ni nobene varnosti. Zastopnika Anglije in Francije

Desno krilo se je umikalo proti Železni kaplji in odbijalo za sabo sovražne napade z velikimi izgubami. Sam grof Vecelin je odnesel iz boja nevarno rano in je preklinjal rimsko kulturo, ker je bil Bizantincem prijazen.

Korotanci so preganjali sovražne čete do meje, Ortenburžan in knez Slovenske marke sta mu sledila do hrvaške meje...

Oglejski vicedom je hodil po bojišču in pregledoval mrtvece in ranjence. Razjokal se je nad dobrim tastom, ki sta ga Ziznec in Silidon nesla na nosilih v Mosburg, milo se mu je storilo, ko je obračal truplo Oboloma, Ljutičinega izvoljenca, razjasnil se mu je obraz, ko je zagledal na tleh ranjenega Mačaroviča in zasklelo ga je v srce, ko je ob Glinici naletel na hrabrega vojaka, ki je izpiral rano v potoku, rano na glavi, a glavo so mu krasili dolgi plavi ženski lasje.

»Ljutica, ti si ranjena?« se oglasi vicedom za hrbtom.

»Ni nevarna rana, ljubi moj češčene! Mesec osorej ne bo sledu po nji. Srečna sem, da te vidim.«

»Hvala Bogu, da smo zmagali. Ljutica!«

»Hvala Devici, ki nas je varovala!« vzdihne Ljutica in hvaležno dvigne svoje oči proti nebu.

»Ali veš, kako je Obolomu?«

»Gledam v potok in zdi se mi, da se povodni mož veseli njegove družbe.

»Hodi z mano, da ti ga pokažem.«

»Mrtev je moj Obolom?«

»Poglejva, ali je mrtev ali ranjen?«

»Ah, če nisi govoril z njim, je mrtev.«

»Poglejva, Ljutica!«

Dalje.

✠ Monsignor Janez Wolf.

Če bi ne bilo treba bežati, bi bila bržkone oba še živa in zdrava; tako pa smo nesli meseca februarja v Škofji Loki msgr. Murovca, 12. preteklega maja pa msgr. Wolfa v Ljubljani k večnemu počitku. Goriški prvostolni kapitelj se manjša in krši, in ko se bo sešel zopet v novozgrajeni stolnici v koru pet in molit psalme in hvalnice, bosta manjkali pred vsem dve markantni osebi: g. Murovec s svojim globokim, lepodonečim basom na listni strani, na evangelijski strani pa g. Wolf, ki je s svojim precej visokim, včasih malo zagr-ljenim glasom skušal vzdržati red in pravi potek molitve, ki so ga tupatam v prena-gli gorečnosti motili spodaj sedeči Canonici in spe, mladi stolni vikarji. Goričani, ki so imeli priliko in srečo poznati pokojnega msgr. Wolfa, so pač po pravici z Gregor-čičem vzdihnili: Umrli je — mož, ko so sprejeli vest, da je preminul 10. maja 1917 starosta goriške duhovščine. Bil je to res mož v pravem pomenu besede — mož na zunaj skromen in ponižen, a mož podjetnega duha, plemenitega srca, ki je žrtvoval vse svoje življenje v blagor ljubljene goriške škofije! Da ne bo tudi o pokojnem veljalo, kar velja pri duhovnikih žalibog le prerado, da se namreč nanje nevaležno pozabi, tudi če so ne vem koliko storili za cerkev in domovino, naj sledi tu vsaj par podatkov iz njegovega življenja.

Msgr. Janez Wolf se je poročil na Robu pri Podbrdu dne 26. avgusta 1835. Ta Rob mu je bil vedno pri srcu; vsako leto je gotovo obiskal za nekaj časa svoj dom. Kot starček si je napravil skoraj tik svoje stare rojstne hiše malo leseno hišico s ka-

pelico, kjer je maševal, da mu ni bilo treba hoditi vsak dan v 1¼ ure oddaljeno podbrdsko farno cerkev. Tudi zadnje dni — malo pred smrtjo — so mu misli bile doma: ej kako bo sedaj na Robu lepo; rad bi še enkrat maševal v svoji leseni kape-lici.

Šolati se je pričel v Idriji, gimnazijske in bogoslovne šole pa je dovršil s prav do-brim uspehom v Gorici. Spomin na dijaška leta, oziroma na skromne razmere, v katerih jih je preživel, o katerih je znal tako zanimivo in živahno pripovedovati, je v njem ohranil živo zanimanje za učečo se mladino in dijaštvo sploh. Odkar je prišel v Gorico, je redno leto za letom dajal hrano, kosilo in večerjo enemu, pa tudi dvema ubožnima učencema; zgodilo se je pred malo leti, da je takorekoč pobral na cesti dečka, ga peljal v šolo k vpisovanju, mu nakupil knjige in ga z vsem preskrbel, pa tudi sicer ni nikoli šel od njega nihče praznih rok, a s praznimi rokami od njega jih je prihajalo kdove koliko. Blagroval je se-danje čase, ki mladini poleg radodarnih samostanskih port, lajšajo učenje in življe-nje s semenišči, dijaškimi mizami in kuhinjami.

Dne 28. avgusta 1859 je bil pok. Wolf posvečen v mašnika in kot novomašnik je prišel za kaplana v Kanal, kjer je bil tedaj njegov brat Andrej dekan in župnik; od tod je prišel v Ročinj; prvo samostojno mesto pa je bilo v Šlencu pri Neblem v Brdih. Dobri in hvaležni Brici ga dolgo ni-so mogli pozabiti, dasi je bil v Šlencu le okoli 6 let; bil je namreč svojim župlja-nom v cerkvi vnet dušni pastir, otrokom v šoli ves čas priljubljen, edini učitelj, v vinogradu in kmetiji gospodarjem zvest

svetovalec. Pa tudi on sam Brd ni mogel pozabiti; kot kanonik je spomladi po končanem koru, ob 5. uri popoldne vzel pot pod noge, ob vdrl čez Grojno v Števerjan, od tod naprej čez Kojsko v Plave in ko se je dobro noč naredila, je bil zopet doma vse prašen — ampak vesel in zado-voljen, da ga je bilo veselje gledati in poslušati pripovedujočega o briški pomla-danski lepoti — ko vse cvete in z vseh holmcev Avemarijo zvoni.

Iz Šlencena je prišel za župnika v Mi-ren. Renovirana farna cerkev in povečini tudi krasna božjepotna cerkev na Gradu, ki so ga slovenščini prijazni pismarji spre-menili v Sangrado, sta bili (moramo danes reči) glasna priča njegovemu delovanju v mirenški župniji. Za imenovano božjepot-no cerkev M. B. 7 žalosti, ki se je bilo pri-čelo zidati po njegovem prizadevanju, je darovala samo družina Kalister 10.000 gld. Upajmo, da se jih bo po vojski našlo vsaj nekaj, ki bodo za novo zidanje Sv. Gore in sv. Steng na Gradu darovali, ker imamo sedaj nov denar, vsaj po 10.000 K.

Leta 1880. je pok. msgr. Wolf prišel v Gorico, kjer je postal po smrti msgr. Ku-marja župnik pri Sv. Ignaciju na Travniku, ali kakor Goričani radi pravijo, pri Jezuitih. 22 let je vodil to obsežno, važno in težav-no župnijo. Cerkev sv. Ignacija sama na sebi lepa, morda v goriškem mestu najlepša stavba, je bila pred njim precej zane-marjena. Zvonovi, klopi, lepi paramenti, krasno preslikan obok, popravljeni zvonika, so njegovo delo. Le še procelje je zad-nja leta klicalo po renoviranju; pa tudi v ta namen je bil že zbral nekaj tisočakov. Razven tega se imata zahvaliti podružnici sv. Janeza in sv. Antona Novega niedovi

Bratje v strelskih jarkih

zvesto Vam stojimo ob strani
s šestim vojnim posojilom!!!

Do 22. junija 1917

vsi podpišite

šesto vojno posojilo!

priporočata svojim podanikom, naj prej ko
mogoče zapuste Rusijo.

Vojaki proti anarhistom.

Petrograd, 19. junija. (K. u.) Reuter
poroča: Čete so vdrle v prostore lista
»Ruska Volja« in prijele anarhiste, ki so
se s silo polastili lista.

Za vojsko navdušena duma.

Stockholm, 20. junija. Duma, ki zdaj
zboruje, je zelo zavzeta za nadaljevanje
vojske. Posebno središče zahteva, naj se
nastopi na bojišču in da najostreje postopajo
proti mednarodnim hujšakem desnici
in proti časnikarjem.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča
Rupreta Bavarskega.

Med Ysero in Lysom se je posebno
proti večeru razvil topniški boj v vseh od-
sekih do velike besnosti. Tudi od La Bas-
se prekopa do Scarpe so od časa do časa
živahno streljali. Jugozahodno od Lensa so
napadli Angleži na severnem bregu po-
toka Souches. Na krilih smo jih odbili, v
središču se jim je posrečilo, da so vpadli
v naše sprednje järke. S krepkim protisun-
kom smo zabranili, da hitro poslane an-
gleške sile njih uspehov niso razširile. Na
predpolju naših postojank severno St.
Quentina so se razvili spopadi naših straž
z angleškimi poizvedovalnimi oddelki, ki
so se morali umakniti našemu ognju.

Bojna skupina nemškega
cesarjeviča.

Pri Aisne se je le mestoma poživel
ogjenj s topovi. V zahodni Champagni smo
si pridobili s krepkim protinapadom ne-
kega polka večji del ozemlja, ki smo ga
izgubili 18. junija na Francoze jugovzhod-
no Visoke gore.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. junija, zvečer. Vel. glavni
stan: Na zahodu so se živahno bojevali le
pri Vauxaillonu severovzhodno Soissona.

Z vzhoda nič novega.

Pri Strumi boj prednih straž.

Prvi generalni kvartirni mojster
pl. Ludendorff.

Anglija se pripravlja za vse slučaje.

Rotterdam, 20. junija. Bonar Law je
izjavil 18. t. m. v spodnji zbornici na neko
vprašanje: Angleška vlada upa, da se bo
še letos odločila in končala vojska. Vlada
bi pa zanemarjala svojo dolžnost, če bi že
zdaj ne računala na daljšo dobo vojske.
Zahtevala bo zato od parlamenta kredite
za vojsko pozimi.

vnemi za lepoto hiš božjih, če sta zgubili
na zunaj in na znotraj podobo zapuščenih
vaških podružnic ter sta postali čedni in
verniki pri ljubljani cerkvi; istotako je
svojim naslednikom sezidal novo župnišče.
Pokojnik je bil nad vse vnet propovednik
in spovednik; več let je pridigal v treh je-
zikih, slovensko, laško in nemško; njego-
va spovednica je bila vedno oblegana ne
le v postu, ali ob nedeljah in praznikih,
temveč tudi vsak dan že v zgodnjih jutran-
jih urah. Slovenci so imeli v Gorici dolgo
časa v celem mestu eno samo slovensko
popoldansko službo božjo v semeniški ka-
peli; msgr. Wolf je vpeljal večernice s slo-
venskim krščanskim naukom v veliko vo-
selje pobožnih Slovencev, ne meneč se za
nasprotovanje, ki je je ta odredba povzro-
čilo pri drugojezičnih meščanih; ravno
tako so bile edino le pri sv. Ignaciju dolgo
vrsto let slovenske šmarnice, odpadel pa
je slovenski krščanski nauk v semeniški
kapeli. Vernikom je treba dati priložnost,
da lahko in radi pridejo v cerkev, to je
bilo pokojnikovo preizkušeno geslo. Leta
1902. je postal zaslužni, od svojih pred-
stojnikov visoko cenjeni jezuitski župnik
pravi kanonik (par let poprej je bil že
častni kanonik) prvostolne cerkve v Gori-
ci, kjer je po smrti blažega kneza Kofola
zasedel tudi mesto skolastika, t. j. tretje
dignitacije goriškega kapitlja; istočasno so
mu bili v škofijski pisarni poverjeni važni
posli. Po smrti nadškofa Andreja Jordana
je bil tudi kapitularni vikar. Novoimeno-
vani nadškof dr. Franc Sedej pa ga je
imenoval za upravitelja nadškofijskega
malega semenišča. (Konec.)

Ženska volilna pravica na Angleškem.

Amsterdam, 20. junija. Angleška spod-
nja zbornica je odobrila s 365. proti 155.
glasovom načelno žensko volilno pravico.

Za demokratiziranje angleške diplomacije.

Haag, 20. junija. Angleško časopisje
zahteva, naj se demokratizira diplomacija
v Parizu.

Proti nemškim imenom angleških princev.

Haag, 20. junija. Iz Londona se urad-
no javlja: Kralj želi, naj angleški principi od-
lože svoja nemška imena in naslove. Princ
Louis Battenberžan je dobil naslov
lord Leopold of Mount-Batten.

Zarola v Parizu?

Bern, 20. Na odredbo vojaških oblasti
so v času od 13. do 15. junija v Parizu za-
prli 21 oseb, katere dolže veleizdaje in
poskušenega zločina proti deželni bramb-
ni sili. Med zaprtimi so tri ženske in en
duhovnik. Čuje se, da so oblasti prišle na
sled zaroti, ki je imela prekucijske name-
ne. Trije obdolženci so Rusi, ki so še le
pred kratkim prišli na Francozsko. Baje so
prestregli pošiljatelj tiskovin proti vladi
in proti vojski, ki so bile namenjene za
fronto.

Stockholmska konferenca.

Delegati jugoslovanske socialne demokra-
cije v Stockholmu

bodo, kakor poroča graško socialno demo-
kraško glasilo, sodruži Jožef Kopač, An-
ton Kristan, dr. H. Tupa.

Izjava Ukrajincev v Stockholmu.

Stockholm, 19. (K. u.) Nizozemsko-
skandinavski odbor je sprejel odposlani-
štvo avstrijske ukrajinske socialno demo-
krate stranke, katero vodi Vladimir
Romnicki. Odposlanstvo zahteva, naj se
narodno mešane države osrednje in vzhod-
ne Evrope: Avstrija, Rusija in balkanske
države izpreme v federativne države
avtonomnih, enakopravnih narodov. Ukra-
jinska narodna politika zasleduje kot kon-
čni smoter, da se naj združijo vsa ukra-
jinska ozemlja v enotno politično avtonom-
no državno telo. Če se to ne more doseči,
zahteva delegacija tako za Ukrajince v
Avstriji kakor tudi v Rusiji popolno poli-
tično, teritorialno in narodno samoupra-
vo v federativni zvezi z omenjenimi drža-
vami in se izraža za novo določitev meja
med Avstrijo in Rusijo temeljem etniških
naselbin. Delegacija se izjavlja za obnovi-
tev Poljske a le v etniških mejah. Delega-
cija se izraža, naj se prej ko mogoče skle-
ne mir brez aneksij in vojnih odškodnin,
kakor tudi, da se ponove samostojna Bel-
gija, Rumunija in Srbija, ki naj se istočas-
no združi s Črno gorjo. Glede na gospodar-
ska in mednarodna vprašanja se delegacija
pridružuje izvajanju nemške avstrijske de-
legacije in upa, da bo sklenjeni mir od-
pravil stoječe vojske, da bo organiziral le
ljudske armade, ki bodo služile obrambi
dežele, pogodbeno naj se sklene splošna
razorožba in odpravi tajna diplomacija.

Kerenski izključen iz seje socialističnega kongresa.

Budimpešta, 20. junija. Iz Stockholma
se brzojavlja: Kerenskega so izključili iz
seje socialističnega kongresa, ker njegov
nastop na fronti ne odgovarja njegovemu
programu.

Socialistični minister Thomas proti mirov- nim smotrom nemške socialne demokracije.

Stockholm, 20. junija. (K. u.) V listu
»Sozialdemokraten« odgovarja francoski
municipijski minister Albert Thomas na iz-
javo o mirovnih smotrih nemških socialnih
demokratov. Izvaja, da se še niso nikdar
tako ostro zanimala skupna socialistična
načela, kakor se je to v nemški izjavi zgo-
dilo. Govori sicer o obrambi, nar. pravic
in nadzorstvu tajne diplomacije, a kaj pome-
ni to, ker Nemčija še nima prave ustavne
vladne oblike. Sicer pa, pravi Thomas, če
se čita točka za točko izjava nemške ve-
čine, se moramo še bolj čuditi, ker obsega
toliko imperializma. Slučaj Alzacija-Lorene
ne moreta odločiti Nemčija in Francija;
predložiti se mora marveč javnemu mne-
nju vseh dežela. Ne umeva, kako se mo-
re še nemška socialna demokracija glede
na samoodločbo narodov še sklicavati na
pravo, plemo, jezik, vojaško moč in zgo-
dovino. Glede na udeležbo Francozov pri
posvetu v Stockholmu je izjavil Thomas
zelo previdno.

Socialističen posvet ne bo premeščen v Petrograd.

Stockholm, 19. junija. (Kor. ur.) »So-
zialdemokraten« dementira poročilo »Köl-
nischer Zeitung« o nameravani premestit-
vi posveta v Petrograd.

Molk čeških delegatov v Stockholmu.

Stockholm, 20. junija. Stockholmski
poročevalec »Az Esta« je govoril s češki-
ma delegatoma Habermannom in Neme-
cem, ki sta izjavila, da morata molčati,
ker bi vsaka predčasna izjava lahko po-
vzročila slabe posledice in nepravilne.

Stockholmski posvet se bo končal z neuspehom.

Stockholm, Škandal, ker se je obja-
vila brzojavka Hoffmanna, bo zelo neugo-
dno vplival na stockholmski kongres, če
ne bodo prisilili Brantinga, da izstopi zad-
nji trenotek iz odbora in posveta, kar se
pa najbrže ne bo izvedlo. Sicer pa posvet
sam kot tak ni več čisto socialističen, ker
prihajajo nanj posebno iz Francije in An-
glije nesocialisti.

Splošen mednarodni socialistični posvet.

Budimpešta, 20. junija. (Kor. ur.) »Ne-
pzwaw« javlja: Ogrska socialnodemokra-
tična stranka je dobila iz Petrograda pre-
ko Stockholma sledečo brzojavko: Po na-
ročilu petrograjskega delavskega in voja-
škega sveta naznanjam, da je sklenil svet
v svoji seji dne 2. junija, da sklicuje od
28. junija do 8. julija splošen mednarodni
posvet.

Odslop švicarskega zveznega svetla na Hoffmanna.

Švicarskega svetnika Grima so iz-
gnali iz Petrograda. V Berlinu pa sodijo,
da so ga izgnali le zaradi lepšega, in da je
namenoma Brantinga, ki je pristaš sporazu-
ma, obvestil o besedilu Hoffmannove
brzojavke. Grimm namerava v Stockholmu
objaviti poročilo o petrograjskih dogod-
kih. Vsa zadeva je posebno švicarjem ne-
prijetna. »Bund« graja, ker je delal Hoff-
mann na svojo odgovornost, a opravičuje
ga, ker je švici na tem, da se kmalu sklene
mir. Švica je ponižana, ker so prepove-
dali švicarskemu poslaniku v Petrogradu
občevati s šifriranimi brzojavkami.

Izgredi v Genfu.

Genf, 20. junija. Sinoči je zborovalo
na protestnem shodu v zadevi Grima 15
tisoč oseb. Shod je zahteval, naj se določi
komisija, ki naj dožene odgovornost v
Hoffmannovi zadevi. Več zborovalcev je
demonstriralo pred nemškim generalnim
konzulatom. Policija je razkropila mani-
festante.

Homatije na Grškem.

Haag, 20. junija. Proklamacijo kralja
Aleksandra je londonska cenzura šest dni
zadržala. V angleškem časopisu se opo-
zarja na izjavo kralja, da hoče nadaljevati
politiko svojega očeta; groze mu, da bo
potem kmalu brez prestola.

Rotterdam, 20. junija. Reuter porača
iz Aten: Voditelj venizelistov Repulis se
je pogajal z Zaimisom o sprejemu dveh ve-
nizelistov v kabinet, ostali ministri so Zai-
misove odredbe doslej odobrili.

Atene, 20. junija. (K. u.) Reuter: S Pe-
loponeza prihaja doslej še nepotrjena vest,
da se general Populas brani priznati novo
vlado in da misli na ustanovitev lastne
vlade za Peloponez.

Kralj Konstantin izžvižgan.

Bern, 20. junija. (K. u.) Švicarska br-
zojavna agentura poroča iz Lugana: Sinoči
se je tu pripetil obžalovanja vreden dogo-
dek. Kralj Konstantin se je v spremstvu
dveh oseb podal k neki mizi na trgu di Ri-
forma, kjer je bil koncert. Prišlo je celo
tako daleč, da so se spoprijeli. Kralj Kon-
stantin se je hotel zateči v Palasthotel.
Demonstranti so ga pa zasledovali, tako
da je moral bežati v bližnjo kavarno »Ri-
viera«. Kavarno so takoj zaprli in kralj je
od tam skozi nek drug izhod prišel v hot-
tel. Domače prebivalstvo se demonstra-
cije ni udeležilo, marveč je obsojalo obža-
lovanja vreden nastop.

Bern, 20. julija. (K. u.) Radi včeraj-
njih dogodkov v Luganu so zaprli nekega
Italijana. Preiskava je v teku. Danes zju-
traj so pozvali k policiji neko gospo, ki je
najbrže udarila kralja. Kralja je sinoči iz
kavarne, v katero se je zatekel, spremil
mestni prefekt pod varstvom vojakov in
policijskih agentov v Palasthotel.

Kralj Konstantin o svetovni vojski.

Haag, 19. junija. »New York Times«
objavljajo razgovor nekega dopisnika s
kraljem Konstantinom, ki se je vršil pred
enim letom in pri katerem je kralj stavil
pogoj, da se sme objaviti šele po njegovi
smrti ali pa po odstopu. Kralj je dejal te-
daj, da ententa male narode, njih svobodo
in ustavo štiti le tedaj, če se ti narodi po-
stavijo v službo entente. Po njegovem
mnenju ne bodo niti osrednje niti ententi-
ne sile vojaško zmagale. Vojska bo trajala

še leta in se bo šele tedaj končala, ko bo
do izčrpane vse sile obeh skupin.

Francozi na Grškem.

18. junija. Poročilo francoskega gene-
ralnega štaba: Naša artiljerija je živahno
obstreljevala sovražno artiljerijo. V Tesa-
liji so naše čete dosegle prelaz Turka v
gorovju Othrys na južni meji Tesalije. Za-
sedle so važne kraje. Prebivalstvo jim je
izročilo znatno množino orožja in muni-
cije.

Glasba.

Produkcije gojencev »Glasbene Matice« v
Ljubljani.

Prva produkcija gojencev »Glasbene
Matice« se je vršila v torek dne 19. junija
v polno zasedeni veliki dvorani »Mestnega
doma«. Nudila je deset nastopov: šest na
klavirju, dva na gosli, nastop mladinskega
zboru in en samospevski nastop. Na kla-
virju se je izkazala z veliko tehniško spret-
nostjo gojenka Cacinla-Papp, okusno je
igrala gojenka Lampe, enako gojenka To-
minšek, posebno lepa, naravna, nekako
vzorna je bila igra gojenke Straussgittl. Go-
jenka Koprivec jako dobro obvlada gosli,
pojo ji gorko, kaže precejšnji talent; tudi
gojenec Zoran Hribar je že dokaj rutiniran
goslar, igra solidno, dasi nekoliko hladno.
Posebno je ugajalo petje mladinske-
ga z b o r a, kakih 60 gojencev — bolje re-
čeno gojenk, ker so izvečine deklice — za-
četnikov. Vse tri pesmi: otroško prirska,
enoglasna češka »Ajaj le, angelček moj!«,
jasna in živahna večglasna Rožanceva
»Ah, ni li zemljica« oložnome-
hka, zelo občutna »Vesela dr. Jenkova
»Na tujih tleh« so prišle ob spremljevanju
klavirja in harmonija do popolne veljave.
Izvajanje teh pesmi je bilo zares dovršeno
in je nudilo najblažji užitek, ki si ga v gla-
sbi moramo misliti. Gdč. Jelica Ša d a r,
vrli pevovodkinja, iskreno čestitamo. Ena-
ko nas je presenetil nastop gojenke Josipi-
ne B a u e r (I. razred solopetja pri g. rav-
natelju Hubadu), s krasnim, velesimpatič-
nim, prožnim in izdatnim organom od Bo-
ga obdarjena mlada pevka je nastopila
kot pristna umetnica. Zapela je F. S. Vil-
harjevo pesem »Nezakonska mati« in Zaj-
čevo »Domovini in ljubavi« tako globoko
čustveno in vzneseno, da smo komaj ver-
jeli, da imamo pred seboj še začetnico v
samospevu. Taki izredni pevski talenti so
redkost in prav zato smo bili nastopa gdč.
Bauer tem bolj veseli. S. P.

V spomin vojnemu kuratu dr. Andolšku.

Na bojišču, 6. junija 1917.

Danes se podam k poveljstvu v mislih
na mojega prijatelja in preljube mi to-
variša Janeza dr. Andolška. Predno javim
svojo željo, mi poreče častnik: divizijski
župnik dr. Andolšek je v zvestem spolno-
vanju svoje službe padel, mrtev je! Osup-
nem in se silno prestrašim. Jeli mogoče?
Častnik potrdi in ponovi isto.

Padel je torej junak v neumornem du-
hovnem delovanju za večno srečo vojakov
velikega dela tukajšne armade! Zelo zelo
ga bomo pogrešali duhovniki, častniki in
zlasti vojaki, katerim je bil zvesti pastir in
oče. Ne bo jih več razveseljeval s svojim
pogostim obiskom, več mu ne morejo za-
upati svojih dušnih in telesnih britkosti,
več ne bodo poslušali njegovih ginljivih
pridrig!

Najbolje so ga poznali Čehi in Ukra-
jinci kar je čet, pa tudi Slovenci, zlasti sta-
rejši možje, porazdeljeni v različnih de-
lavskih in stavbenih oddelkih. Bil je pri ve-
likem delu vojaštva naravnost popularen.
Nazivali so ga »tisti gospod, ki pride v čr-
ni suknji«. Da bi ga namreč vojaki takoj
spoznali kot duhovnika, je hodil večinoma
v črni suknji. Kakšno veselje je zavladalo,
če je prišel! Če tudi v nevarnosti, so se
mu vsi približali, da bi slišali gospoda v
črni suknji. Kako ga bi ne bili veselili? Več-
krat so namešani v eni skupini vojaki vseh
narodnosti. Slišal sem ga sam pridrigovati
ob isti priliki v nemškem, slovenskem,
češkem, ukrajinskem in ogrskem jeziku.
Govoril je pa še več drugih jezikov. Obraz-
ložil je pomen časa in verske resnice tako
živno, zanimivo, resno s šaljivimi opazkami,
da ga niso poslušali z vso napetostjo le
vojaki, temveč tudi višji častniki.

Pred in po veliki noči je neumorno
spovedoval neredko v smrtni nevarnosti.
Nedavno je treščilo kraj barake, kjer je
spovedoval, kos železa prodre deske in
udari za njegovim hrbtom v tla. Nisi li
prenehal, ga vprašam. Nič se nisem ustra-
šil, mi reče. Vojaki niso hoteli oditi in jaz
ne prenehati.

Vsak dan in celi dan je posvetil duš-
nemu blagru vojakov. Ponoči pa je urado-
val v svoji pisarni, katera ni bila majhna.
Meseca marca in aprila sva bila bliže
skupaj. Obiskovala sva se prav pogosto in
se posvetovala o pastirskem delovanju.
Značilno in ginljivo je bilo, da je vsakokrat
opisoval in omenjal svojo drago mamico.
Njo je ljubil z otroško vdanostjo. Pa mora
biti res vrla, skrbna in modra ta mamica,
priprosta ženica! Draga mamica, kdo te bo
tolžil?

Dne 27. maja sva se zadnjikrat vide-la. Oglasil se je pri meni med potjo s polkom proti strelnim jarkom, katere je sovražnik peklenko obstreljeval. Pravil mi je, da je pred par dnevi tresčila poleg njega 28 cm granata in se ni razletela. Ob zračnem pritisku sta padla s slugom na tla. Njemu se ni nič zgodilo, pač pa je sluga moral v bolnišnico. Ko bi se takrat granata razletela, bil bi že takrat mrtev. Opozorjal sem ga k previdnosti. Upam, da bom imel srečo, ako pa padem sprejmi me Bog, mi reče in hiti za vojakom proti besnečemu sovražniku. 5. junija pa je bila Vsemogočnega volja, da je dobri dr. Andolšek v splošnem svojemu težki službi pri ranjenih smrtno zadet nastopil večno življenje. Škoda, škoda ga je! Pogrešali ga bomo mi duhovniki, pogrešali ga bodo zlasti vojak. Vsemogočni ljubi Bog tolaži nas, tolaži vojake, tolaži njegovo drago mamico! Njemu pa podeli vsa najvišja in večna odlikovanja tam gori!

R. Zajc, divizijski župnik.

Italijanska armada.

Italijanska armada ima svoje začetke v stari sardinski armadi. Po vročih bojih v letih 1848. in 1849. je bila potrebna preosnove. General La Marmora se je lotil preosnovitve, jo izvedel in dal armadi močnejši, strumnejši ustroj, katerega je v glavnem obdržala do danes. Za majhne razmere, na katere je bila omejena, jo je storil tako sposobno, da so mogli 15.000 mož poslati celo v krimsko vojno; ob tej priliki so se novoustanovljeni »bersaglieri« — dotlej so imeli samo enostavno pehoto, konjenico in artiljerijo — že dobro obnesli. Iz tistih zgodovinskih dni svoje ustanovitve so imeli bersaglieri za službo brez orožja v vojašnici svoje staro, splošno znano pokrivalo: rdeč fes z modrim čopom. Šele vojna je pometla s to nošo — kakor tudi s perjanico na klobuku. Pa to le mimogrede.

Po krimski vojni, v kateri se je italijanski ekspedicijski zbor, posebno pa bersaglieri, še mnogo bolje držal nego se je pravzaprav pričakovalo, v drugi polovici petdesetih let minolega stoletja, so vojsko dalje izpopolnili. Kljub temu se je v vojni leta 1866. pokazala vrsta pomanjkljivosti, tičočih se v prvi vrsti organizacije in opreme, katere so imele svoj izvor pač v naglici, s katero je moral Marmora delati. Stedljivost, ki se je uveljavila po letu 1866., tudi ni ravno koristila armadi; njeno mirovno stanje so tako močno znižali, da so morali leta 1870. povodom zasedenja Rima pritegniti čete iz vseh delov Italije in iz vseh nadomestnih okrajev, da so mogli dopolniti edini zbor, ki je imel zasedati Rim in ki je štel 50.000 mož. Šele tekom osemdesetih in devetdesetih let je bilo zopet opaziti krepkejši razvoj armade. Izražal se je predvsem v kolonialnih podjetjih in najsi je abesinska vojna leta 1887. do 1896. tudi klaverno izpadla, za čete je bila le dobra vojna vežba. Od osemdesetih, devetdesetih dalje je može, ki so hoteli izpopolniti italijansko armado, vedno bolj prevečala želja, da bi južnoitalijanske čete uvrstili v staro, sardinsko vojsko in tako dosegli enotni ustroj in enotno izšolanje vojske. To željo so tudi vedno krepkeje izpreminjali v dejanje. Že takrat so odredili, da se posamezni četni zbori nimajo dopolnjevati teritorialno, marveč nacionalno. Severni in južni Italijani naj se šolajo skupaj, izjema je bila dovoljena le za alpine, ki so jih pred vojno jemali izključno le iz Gornje Italije, zadnji čas jih pa dopolnjujejo tudi iz srednje- in celo južnoitalijanskih polkov. Potem v desetletju pred vojno stalno, enakomerno šolanje in oboroževanje, ne da bi se natančno poznali smer, proti kateri naj bi se v resnem slučaju njihovo orožje obrnilo. Končno pa dvoletna doba najsilnejšega razvoja, orjaškega napora vseh sil, kakršnega je komaj kdaj videla armada kake velesile. Ta razvoj se je pravzaprav šele začel in je raste, ko so italijanske divizije že butale ob Kras. Največji razvoj je doživela italijanska vojska šele po vstopu Italije v borbo narodov.

Še tik pred vojno niso imeli Italijani niti pol stotine brigad. Toda takoj začetkom vojne se je pridružilo temu jedru do 30 novih brigad. In vedno nove brigade so izteptavali iz tal: 32 sveže nabranih in sestavljenih polkov je korakalo lani na fronto in drugo italijansko vojno leto je videlo še večje število novih polkov. Razdelitev v brigade skupine, vztrajanje pri brigadi kot temeljni skupini je značilna za italijansko vojsko; tu nima vsak posamezni polk svojih našivov (mostrine), marveč vedno po dva in dva polka skupaj, t. j. brigada. Imajo pa nekaj posebno odličnih brigad, kakor n. pr. brigada »Granatieri di Sardegna«, katere

oba grenadirski polka so vzeli še iz stare sardinske vojske. Za te grenadirje velja še danes nenavadno visoka telesna mera 176 cm (za infanterijo je določena mera 155 cm, ki jo pa sedaj zlasti južni Italijani že komaj dosegajo). Sardinski grenadirji so bili meseca maja 1916 na Belmonte grozno tepeni in so se kljub svoji orjaški postavi strahopetno udali. Za posebno odločno velja tudi še brigada Re — kraljeva brigada. Sicer je pa komaj ločiti brigado od brigade. Vse so križema pomešane z vojniki iz vseh delov Italije: s severa, srede in juga. Ne da se reči, da bi dajali najboljši material k infanteriji. Nasprotno, najboljše ljudi dajejo k topništvu, letalcem in posebnemu orožju, zlasti pa h kavaleriji. Zato ni čudno, da italijanski častniki pojejo slavo v prvi vrsti le gori navedenim četam, najmanj pa ravno pehoti; 40 odstotkov pehote ne zna brati ne pisati.

Karkoli presega vojaško povprečnost, pride k posebnemu orožju. In vsako posebno orožje so bistveno pomnožili in izboljšali. Strojne puške so nasproti mirovnemu stanju početvorili in jih razen tega obogatili s tipom »pisto-la mitragliatrice«. Posebej ustanovljene samostojne stotnije strojnih pušk — vsaka stotnija ima šest pušk — so neodvisne od pehotnih polkov. Samo ojačujejo jih o priliki napadov, pravtako kakor novoustanovljeni oklopni oddelki strojnih pušk, ki so se seveda doslej malo obnesli. Zavarovani so spredaj s 4 cm debelo ploščo, poveljnik razpolaga z enim brzostrelnim topom. Boljše, za vsako posebno službo nalašč izbrano moštvo je postalo sedaj redko celo v bersaglierskih bataljonih in v vrstah alpinov. Sicer so število mož v bersaglierskih polkih tekom vojne podvojili, alpine pa malone potrojili, toda slava posebne infanterije je šla že davno raketom žvižgat. Danes služijo tam Kalabreži ravno tako kakor Turinčani ali Napolitanci. Tudi tiste male posebnosti, katerih so se držali prav do vojne — znani takt pri korakanju in tekalni korak, kadar so šli skozi mesta — so odpravili.

Sijajna takoj začetkom vojne, sijajna do današnjega dne je ostala italijanska artiljerija. Pomnožili so jo čisto nesorazmerno v primeri z drugim orožjem. 26 poljsko-topniških polkov so že v prvih vojnih mesecih pridružili 20 čisto novih polkov. Danes razpolaga samo težke poljske havbice z nad 100 baterijami, težki poljski topovi pa z nad 50. Tu so vsi mogoči novi tipi, med njimi veliko število jako okretnih motornih baterij, katere streljajo kar z avtomobilov in jim ni treba šele temeljev polagati. Posebno srednji kalibri so mnogoštevilni. Baterij, katerim streže trdnjavska artiljerija, je pač nad tisoč in obsegajo vse ostale topove, začnši od 56 mm gorskega topa, preko modernega 149 mm topa in znamenite 28 cm havbice do 305 cm moznarja. Razen tega še artiglija da Fortezza e da Costa (trdnjavska in obrežna artiljerija), ki ju porablja na bojišču, daljnobojni topovi, traditorski topovi, mornarični ladijski topovi in rezervni topovi iz mornaričnih arzenalov. Dalje gorska artiljerija s svojimi 100 baterijami in čezgorski topovi s posebno gorsko opremo in najrazličnejši tipi za zračno obrambo, ki se istotako prištevajo k trdnjavski artiljeriji. Največjo skrbnost posvečajo ne le topovom, ne le moštvu, za katere uvajajo vedno nove izboljšave, marveč tudi strelivu, katero donesajo oklopne kolone.

Podoben razvoj kakor italijanska artiljerija je doživelo tudi italijansko letalstvo. Vodljivi zrakoplovi so kmalu izginili. Kadarkoli so se bili prikazali, so bili sestreljeni. Končno so jih opustili. Letalska brodogradnja pa so rasla in rasla. Italijanskih lovskih, bombardirskih in poizvedovalnih brodograd — skupaj leti navadno po 5 do 8 letal — ni več mogoče prešteti. Izobrazbo oskrbujejo letalski brodogradni bataljoni. Oklopni Caproniji izvršujejo v prvi vrsti bombardirsko službo, brzi, novejši Nieuport služijo v poizvedovalne svrhe. Razen tega pa imajo veliko število Voissinov.

Podpisuje 6. vojno posojilo!

Čez 50 milijonov kron vojnega posojila se je dosedaj podpisalo pri c. kr. avstr. voj. zakladu za vdove in sirote v obliki zavarovanj za vojno posojilo. Sijajen dokaz, da je prodrli ta najnovejši način podpisovanja vojnega posojila med najširše sloje prebivalstva. Prijave sprejema poslovalnica zavarovalnega oddelka c. kr. avstr. vojnega zaklada za vdove in sirote v Ljubljani, Franca Jožefa nabrežje št. 1, I. nadstropje, njene okrajne poslovalnice in njeni pooblašeni zastopniki.

— Pri Jadranski banki, podružnici Ljubljana, so podpisali nadalje na VI. av-

strijsko vojno posojilo: Denarni zavod, Ljubljana, 10.450 K; Stanislav Horak, restavratore restavracije Južnega kolodvora, 5000 K; Jos. Zidar, trgovec, Ljubljana, 10.000 K; na vsa dosedanja vojna posojila 60.000 K; Franc Jakše, Novo mesto, 2000 kron; Marija Pajer, Dev. Mar. Polje, 1000 kron; Miha Narobe, Daljna vas pri Rudniku, 1000 K; posojilnica v Logatcu 5000 K; posojilnica v Logatcu za Jak. Kobala, Brod, 1000 K; mestna hranilnica, Kamnik, 45.000 kron; Janez Skubic, trgovec, Sp. Šiška, 5000 K; posojilnica v Ribnici za svoje stranke 10.000 K; Uršula Ješe, Stražišče pri Kranju, 500 K; neimenovani, Žužemberk, 1000 K; neimenovan denarni zavod 50.000 K; Josip Repinc, Prem, 1000 K; mestna hranilnica v Novem mestu 50.000 kron.

Pri Ljubljanski kreditni banki kot oficijelnem subskripcijskem mestu je do inkl. 16. t. m. subskribiralo 392 strank Kron 8.436.400.— šestega avstrijskega vojnega posojila in sicer K 5.229.400.— 40 letne rente in K 3.207.000.— 10 letnih državnih zakladnic. — Med drugimi so subskribirali: g. J. Dermota, Železniki K 20.000.—; g. Anton Globočnik, Železniki K 4.000.—; Hranilnica in posojilnica Gorenja vas, za svoje stranke K 9.200.—; za lastni račun K 15.000.—; Posojilnica, Ribnica K 7.300; Hranilnica in posojilnica, št. Jernej, nadaljnih K 17.300.—; Mestna hranilnica v Novem mestu K 100.000.—; Posojilnica v Radovljici za lastni račun K 10.000.—; za svoje stranke nadaljnih K 7.000.—; g. Franc Jurca v Postojni K 10.000.—; občina Spod. Ložnica pri Slov. Bistrici potom Posojilnice v Slov. Bistrici K 10.000.—; Mestna občina Kamnik potom Mestne hranilnice v Kamniku K 50.000.—; Hranilnica in posojilnica v Železnikih za g. Jakoba Dermota istotam K 1.000.—; za g. Fr. Demšar K 2.000.—; za g. Gabrijel Thaler K 400.—; g. Jurij Marenčič v Ljubljani K 1.000.— (na vsa vojna posojila dosedaj K 5.000.—; g. Anton Pogačnik, župan v Podnartu K 4.000.—; Občina Aržiše Kron 1.000.—; g. Ivan Pangerc, Selo pri Bledu, K 1.000.—; ga. Marica Perušek, vdova po c. kr. profesorju, Dunaj, K 5.000.—; Občina Lesce K 1.000.—; Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki za svoje stranke: g. Jurij Ravnihar K 500.—; g. Matevž Hafner K 2.000.—; go. Katinko Hafner Kron 1.000.—. Nadaljne prijave sprejema centrala v Ljubljani in njene podružnice v Splitu, Sarajevu, Trstu, Gorici (t. č. Ljubljana), Celovcu in Celju. Subskripcijski termin konča 22. junija, na kar se p. n. občinstvo opozarja.

Darovi.

Posredovalnici za goriške begunce so darovali: Anton Rantaša, vojni kurat, rez. bolnišnica Usora, 14 K; darilo »Slov. Naroda« 302 K; Alojzij Volarič, k. u. k. Hochgeb. Komp., 23 K 50 vin.; darilo »Slov. Naroda« 20 K; g. prof. dr. Janežič 20 K; neimenovani g. duhovnik 10 K; županstvo Ribno v Boh. Beli 100 K; Andrej Jakil, Karlovac, ponovno 1000 K; Marija Lipičer, trg. v Sv. Luciji ob Bači, 50 K; Valentin Oblak, župnik, Kropa, darilo župnika in župljanov, ponovno 65 K; zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem kot pribitek pri izdelovanju slamnatih obuval 377 K 20 vin.; neimenovani delavec iz Stare Loke 2 K; g. mestni kaplan šentjakobski Tomaž Tavčar 20 K; župnija Boh. Srednja vas 7 K; župnija Mengeš 40 K 50 vin.; župnija Kropa 30 K; hranilnica in posojilnica Tržič 50 K; Matija Kolar, stolni dekan, ponovno 100 K; g. K. Fatur, 2/97 Feldkomp. 27 K; g. msgr. Sušnik, ponovno 50 K; g. Jekše Ciril, c. in kr. gorska pekarna, nabral 51 K 50 vin.; ostanek izpitne pristojbine 1 K; Teodor Hribar, veletrgovec iz Gorice, ponovno 32 K 50 vin.; županstvo občine Komen 30 K; posojilnica in hranilnica v Ajdovščini 300 K; neimenovani gosp. iz Škofje Loke 50 K; neimenovana gospa 6 K; g. V. B. 3 K; Mihelič Viktor 4 K; Petrič Franc 2 K; Ferjan Jakob 2 K; Ladkovič Anton 2 K; Jakob Puch 2 K; Bajranovič Adam 1 K; Lenarčič Ivan 2 K; desetenik Kuhove Jožef 3 K; Skaberne Franc 1 K; Vodiz Jožef 5 K; Skorja Jakob 1 K; Jekše Ciril 2 K; Štampah Franc 1 K; Hertiš Avgust 2 K; Picher Karl 1 K 20 vin.; Čuk Fr. 30 v.; Motz Silvio 2 K; Hartman Albert 1 K; Fait Anton 1 K; Marot Ivan 1 K; Anmiller Jožef 1 K; German Alojz 1 K; Mato Marič 40 vin.; Dušman Anton 5 kron; Sprinetti Livio 2 K; Mitterbacher Fr. 2 K; Kuhar Alojzij 1 K; neimenovani 60 vin. — Blagim darovalcem se iskreno zahvaljujemo. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38/I.

Gospodarske beležke.

Zasega letošnje letine. Cesarska naredba z dne 11. junija p. l. se je lotos z naredbo skupnega ministrstva nekoliko drugačila oziroma izpopolnila. Določa, da

je zaseženo žito in sočivje avstrijske letine 1917 z onim trenutkom, ko se jih loči od zemlje. Vseled tega so nedopustne in neveljavne vse pogodbe in nakupi te letine, ako bi se bili dosedaj primerili. Kot žito smatra nova odredba: pšenica: pira, rž, soržica (naravna zmes pšenice, rži ali ječmena), dalje ječmen, ajda, oves, proso, koruza vseh vrst (tudi koruzni storži), vsakršno mešano žito kakor tudi takozvano zadnje žito. Kot sočivje se smatra: grah, fižol vseh vrst, leča, grašica, lupina in peliška. Od zasege je izvzeto sočivje in zelena koruza v kolikor se porabi kot zeleno za hrano oziroma krmo. Lastniki zaseženih pridelkov so dolžni skrbno in primerno spraviti jih. Splošno bo pa z ozirom na porabo zaseženih stvari odločeval urad za ljudsko prehrano. Poraba zaseženih pridelkov za seme se bo uredilo potom kmetijskega ministrstva v sporazumu s prehranjevalnim uradom. Ves promet se bo izvršil potom žitno-prometnega zavoda.

Delavci za košnjo in žetev. Kompetentne vojaške oblasti so kmetijskemu ministrstvu obljubile izpolnitev zahtev posameznih dežel z ozirom na dodelitev vojnih ujetnikov in vojaških delavcev, ki pridejo v poštev za košnjo in žetev. Po predlogu kmetijskega ministrstva je vojaška uprava tudi odredila, da bo dobil vsak tak delavec in vojni ujetnik s seboj za prve dni potrebno množino moke, nadaljno potrebo pa bo nakazoval žitnoprometni zavod.

Sladkor za vkuhanje sadja. Urad za ljudsko prehrano se je iz tehničnih vzrokov in po zahtevanju posveta, ki mu je pridružen, odločil, da se letos ne bodo izdajale dodatne karte za vkuhanje sladkorja privatnim gospodarstvom. Omenjeni urad ve, da s tem privatna gospodarstva zelo neljubo zadene, vendar z ozirom na pomanjkanje sladkorja ni mogel drugače ukreniti. Ako naj bi se sladkor dovolil tudi privatnikom, bi ga bilo treba kakih 2500—3000 vagonov. Dovolil pa je manjšo množino, od katere na Kranjsko odpade 10 vagonov in je namenjena posestnikom sadnih vrtov, sadjarskim društvom in učvalcem šolskih ter župnih vrtov, da konservirajo sadje, ako ga radi slabih transportnih razmer ni kot tacega lahko prodati konsumu. Ne ve se še, kako se bo ta sladkor razdelil. Imenovani upravičenci naj se radi tega javijo pri svojih glavarstvih, ki bodo le upravičenim in utemeljenim zahtevam ustrezala v kolikor bo pač pri majhni množini mogoče. Prehranjevalni urad bo izdelovanje kontroliral in bo nadmerno množino po določenih cenah oddati. Bolj bo pospeševal tovarniško izdelovanje marmelade po gotovih receptih in to ne industriji na ljubo, ampak z ozirom na boljše preskrbo tudi onih, ki si sami ne morejo preskrbeti sadja in konserv. V privatnih gospodarstvih pa urad priporoča konserviranje sadja potom sušenja, gostega ukuhanja, sterilizacije in podobnega, kar se more zgoditi tudi brez sladkorja. V kratkem izidejo tozadevna »navodila«. Omenjeno bodi tudi, da bo urad za ljudsko prehrano vsako spekulacijo energično zasledoval in se tozadevni ukrepi pripravljajo oziroma spopolnjujejo v kolikor že niso izdane razne tozadevne naredbe.

Posebna dovoljenja za nakup in prodajo živil in krmil. Kdor misli po 1. juliju nakupovati živila ali krmila v svrhu nadaljnjega prodaje ali kdor s temi sploh trguje, mora v to imeti poleg že obstoječega obrtnega in statutarnega dovoljenja še posebno dovoljenje onega okrajnega glavarstva, v katerem bo obratoval. Ta ukrep pa ne zadevuje oblasti in onih mest, katerim je preskrba z živilom uradno dovoljena, oziroma ukazana, kakor tudi ne malih prodajalcev in tistih posestnikov, ki prodajajo svoje lastne pridelke. Interesanti naj se pravočasno oglašijo pri pristojnih okrajnih glavarstvih.

Rekordna vinska cena. Pri dražbi grofa Eltzovih vin v Eltville je bilo prodanih 1200 litrov nekega vina za 132.080 mark, to je liter po 110 mark ali 176 kron. To je doslej najvišja znana cena.

O enotnem vinu nekdo sanja v moravskem »Hostinske Listy«. Kako si neki predstavljajo. Bog zna kakšna pijača naj bi nastala pri zmešanju vsega vina. Menda država ne misli kaj resnega o tem?

Bičev ne rabijo vozniki na Ruskem, ker so prepovedani. Pravijo, da se zato nikjer ne vidi lepših in bolje negovanih konj vseh vrst kot na Ruskem.

Preskrba z moko v Budimpešti. Na Ogrskem je določeno na vsako osebo po 1400 gramov moke na teden. In sicer dobiva prebivalstvo vedno po tri dele bele in le en del koruzne moke. Samo zadnji čas je bilo v Budimpešti primanjkljavo bele moke, tako da prebivalstvo nekajkrat ni dobilo cele določene množine moke. Budimpeštanski magistrat je pa že razglasil, da bo od 20. t. m. dalje zopet vsakdo dobil belo moko in da je že poskrbljeno, da bodo v bodoče trgovci dobivali zadostno množino moke. Tako na Ogrskem.

Mestno čevljarsko delavnico bodo ustanovili v Budimpešti. V delavnici bo zaposlenih 25 invalidov, ki bodo popravljali čevlje vsem mestnim uslužbencem in

učiteljem po zelo nizkih cenah. Delavnica začne z obratom meseca julija.

Promet s kavinimi zmesmi in surrogati. Dunaj, 21. (K. u.) Ker je urad za ljudsko prehrano izvedel, da prodajalci in trgovci, posebno detalisti, še niso popolnoma razpečali dovoljenih kavinih zmesi in kavinih surrogatov, se prehodna doba podaljša do 7. julija 1917. To podaljšanje se ne tiče tistih kavinih zmesi, ki so po § 1. navedene odredbe sploh prepovedane (slačice in proizvodi slaščičarjev, v kolikor se tičejo zrnate kave, kakor tudi kavin sladoleđ in ledeno kavo). Prodaja teh proizvodov se posebno kavarnam in gostilnam od danes naprej prepoveduje.

Mestna elektrarna na Dunaju je imela v preteklem letu 12 milijonov kron čistega dobička.

Svarilo pred manjvrednimi nadomesti za olje. Uradno se nam piše: Nekaj časa sem se nahajalo v prometu in priporočajo kot nadomestilo za olje in kot zabela za solato raztopine, napravljene iz rastlinskega sluz ali želatine. Preiskava je došla, da obstoji eden teh izdelkov, Carragol imenovan, iz Carragen-sluz. Dobivajo ga na ta način, da prekuhajo razne posebno na Irskem rastoče morske alge (Chodrus erispus in druge vrste), na kar tako dobljeni sluz pobarvajo s katranovimi barvili in ga konservirajo z benzoe-kislino, da ne splesni. Enako kakor drugo sorodni izdelki, ki se pod raznimi izmišljenimi imeni spravljajo v promet, nima Carragol nikake redilne vrednosti in ne more v nobenem oziru nadomestiti olja; razven tega vsebuje benzoe-kislino, kar je popolnoma nedopustno. Občinstvo se torej resno opominja, da naj ne kupuje in vporablja teh brezvrednih, a kljub temu zelo dragih izdelkov, ki se spravljajo le v promet, da se izkorišča in izžema občinstvo.

Uvoz na Angleško. Po Reuterjevem izveštvju znaša vrednost v mesecu maju na Angleško pripeljanih živil 87 milijonov 620.000 funtov šterlingov, za 3 milijone 828.000 funtov več, kakor v maju 1915.

Dva nova muzeja na Turškem. V Carigradu sta ustanovljena obrtni in kmetijski muzej. Obrtni muzej nudi pregled o obrtnem in industrijskem delovanju na Turškem. Nahaja se v starem kopališču poleg Agije Sofije. Dela vodi inozemski strokovnjak. Kmetijski muzej se nahaja v prostorih prejšnjega janičarskega muzeja. V njem so razstavljeni pridelki, ki se pridelujejo v Turčiji, dalje modeli kmetijskih strojev in orodja, statistični podatki o površini obdelane zemlje, o donosu letine, prodajne in kupne cene prodanih proizvodov, o porabi doma, o izvozu itd. Nameščeni so tudi posebni oddelki za čebelarstvo, perutninarstvo, ribarstvo in svilarstvo ter drevesničarstvo. V tem muzeju bodo nemške tovarne razstavile kmetijske stroje.

Tobak za surovo maslo. V trafiko v Bolcanu je prišel kmetič in hotel kupiti tobaka: »Je vse razprodano!« ga kratko zavrne prodajalka. »Hm... veste, nekaj malega surovega masla imam...« pravi kmet in pokaže na svojo košarico. »A tako, no čakajte, bom takoj pogledala!« In res je še našla v nekem predalu štiri zavojčke tobaka. Kmetič hitro spravi tobak, položi denar na mizo in hoče iti. Prodajalka se seveda razhudi in zahteva surovo maslo, a kmetič se ji smeji in pravi: »Sem ga doma pozabil!«

Dnevne novice.

Jutri 22. t. m. zadnji dan za podpisovanje vojnega posojila! Vsi si želimo skrajnjega častnega miru in vsi moremo in moramo sodelovati, da ga dosežemo. Vsakdo, ki podpisuje vojni posojilo, se vdeležuje dela za časten mir. Ako je še kdo, ki še ni podpisal, pa bi mogel, naj to nemudoma stori danes in jutri dopoldne. S tem izvrši svojo dolžnost napram domovini, obenem pa si zagotovi najlepše in najvarnejše obrestovanje svojega denarja. Sovražnike mora uspeh šestega vojnega posojila prepričati, da smo v Avstriji vsi za zmago, pa naj stane, kar hoče.

Cesar in cesarica sta zasliali dne 20. t. m. ob pol štiri popoldne bolgarskega ministrskega predsednika Radoslavova v posebni avdijenci. Cesar je podelil bolgarskemu ministrskemu predsedniku veliki križ Leopoldovega reda z briljanti. — Cesar je dalje zaslial v posebni avdijenci poveljnika »Novare«, linijskega ladjinega kapitana pl. Horthyja in linijskega ladjinega poročnika vojnega pilota Banfielda.

+ Zaroka cesarjevega brata. Č. kr. korespondenčni urad poroča: S cesarjevim dovoljenjem se je zaročil nadvojvoda Maks z drugo hčerko prvega najvišjega dvornega mojstra princa Konrada Hohenlohe-Schillingfürst, princezinjo Franciško ki ima že po svojem rodu pravice članov bivših državnostanovskih vladarskih rodbin. Nadvojvoda Maks je bil rojen 13. aprila leta 1895. kot drugi sin nadvojvodinje Marije Jožefe. Princezinja Franciška Hohenlohe je rojena 21. junija 1897.

Narodno zaokroženje v Avstriji. »L'ecce del Litorale« priobčuje pismo če-

dadskega Furlana, v katerem izvaja z ozidrom na neki tozadevni članek v dunajski »Zeite«, da bi pa tudi avstrijski Furlani smeli sprejeti idejo narodnega zaokroženja. Obnovila naj bi se stara furlanska marka ali vojvodina pod habsburškim žezlom. Tako, pravi, bi se tudi beneški Slovenci zopet združili z ostalimi Slovenci v Avstriji ter bi se na ta način doseglo dvojno narodno zaokroženje in stalno ravnotežje.

Glasilo ogrskih Slovencev »Novine« se vedno lepše razvija. Priporočamo našim rojakom, da pomagajo vzdrževati zapuščenemu bratom na Ogrskem njih edino glasilo. Naročnina znaša 6 kron na leto in se pošilja na urednika č. g. Jožefa Klekl, vpok. plebanoša v Črensovcih, Czerföld, Zalamegye.

Iz poštne službe. Poštni oficijant na državnem kolodvoru v Trstu, gosp. Franc Ulčakar, je imenovan za c. kr. poštarja v Semiču na Belokranjskem. Čestitamo!

— Slovanska »vzajemnost« v rabi krajevnih imen. Od toliko hvalisane slovanske »vzajemnosti« smo nedopovedno daleč. Dokazi se nam nudijo vsak dan. Hrvatski inteligent ne pozna češkega slovstva, poljski izobraženci nimajo pojma o jugoslovanskih prilikah itd. Grdo in nenaravno je, da nazivljejo posamezna slovanska plemena večje kraje svojih sorodnikov z nemškimi imeni. Tako berem n. pr. v 78. številki rusinskega »Dila« od 4. aprila 1917: »... ščobi svoj akcij razom z kuponami zložili najpiznijše dnja 4. IV. u Vidni, v Avsig (brez sklonil!), nad Elboju (to naj bo Ustje ob Labil!), Bodenbach (v Podmoklih), Kljagenfurti (za Celovec ne vedo!), Tešeni (Tešini), Karljsbadi (v Karlovih varih ali topličah), Villach (o Beljaku se tej gospodi še ne sanja), v Triesti (ubogo ime Trst, kako malo si znano!)« itd. Zraven pa je še nekaj mestnih imen v imenovalniku, namesto v mestniku (dasi so na vprašanje: kje?), n. pr. »v Cirihi, v Friedek-Mistek, Bocen, Cvitav, Viner Najšadt«. — Bele vrane so v tej številki »Dila« samo: Zagreb, Prostejev, Budejovice. — J. Koš.

Potres. Iz Adlešič se nam poroča z dne 17. junija. Danes zjutraj kakih 5 minut pred 3. uro smo čutili pri nas precej hud potres, ki je prišel od vzhoda in je ljudi vzbudil iz spanja. Bilo je več zaporednih hudih sunkov, da se je pohištvo zibalo in so okna močno šklopotala. Za tem pa je bil ob en četrt na 4 drugi prav lahki potres. Tudi v sosednji Prelaki so čutili potres, kakor se sliši, prav močno.

Strela je užgala v Dobličah pri Črnomlju hlev posestnice Marije Stonič, ki je pogorel do tal. Škoda znaša 4000 kron, posestnica je bila zavarovana.

— Umor v Celovcu. V noči na 5. t. m. je osemnajstletni strelec Artur Majoran v Celovcu umoril stavčovo soprogo Berto Fratt. Svoj zločin je priznal. Dosedaj radi suma umora zaprti Winkler ni v nobeni zvezi s to zadevo.

Seznam k prometu zasebnih vojnopoštinskih zavrtkov pripuščeni vojnopoštini uradi in etapni poštini uradi s številko: 2, 4, 5, 11, 39, 49, 51, 55, 76, 95, 115, 117, 120, 131, 138, 142, 144, 147, 150, 153, 161, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 176, 178, 180, 185, 187, 188, 191, 193, 194, 196, 197, 199, 203, 205, 209, 211, 218, 220, 221, 223, 224, 229, 232, 234, 235, 238, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 272, 274, 276, 277, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 294, 295, 297, 298, 299, 307, 316, 318, 324, 332, 333, 334, 335, 338, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 354, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 372, 376, 377, 378, 379, 380, 385, 386, 387, 388, 390, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 416, 417, 418, 419, 421, 422, 423, 424, 427, 428, 431, 432, 433, 435, 437, 438, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 453, 454, 500, 509, 510, 511, 512, 514, 516, 517, 519, 520, 522, 523, 524, 526, 527, 530, 600, 605, 608, 611, 612, 613, 618, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 631, 632, 633, 634, 635, 638, 639, 641, 642, 644, 648, 649, 650, Marinefeldpostamt Pola.

— Iz ruskega ujetništva so se vrnili dne 6. t. m. sledeči invalidi: poddes. 7. pp. Ferdinand Lesjak; pešec 47. pp. Ant. Riegler in Karel Pišitini.

— Izkopavanje in prevoz vojaških trupel v zaledje je iz zdravstvenih ozirv za vse operacijsko in etapno ozemlje do 1. oktobra 1917 prepovedano.

Umrli je v Dobrenji 68letni posestnik Fran Baumann.

Ne preveč tobaka mladim vojakom! Zdravniki so ustanovili, da je izredno veliko mladih vojakov obolelo vsled preoblega kajenja. 18. do 20letni vojaki bolehalo na srcu in živcih, ker se ne omejujejo na določeni delež tobaka, marveč pokade ves tobak, kolikor ga le morejo dobiti. V tem oziru jim zlasti služijo takoimenovani mili darovi od doma in drugod, ki v prvi vrsti obstajajo iz tobaka. ozir. tobačnih

izdelkov. Naj bodo te vrstice vsakomur v opozorilo, da s pošiljanjem tobaka mladim vojakom lahko škoduje na zdravju. Tobak naj se mladim vojakom sploh ne pošilja ali pa le zelo malo.

Iz Save so potegnili pri Mostecu na Štajerskem truplo posestnika Ivana Drugoviča, ki si je sam poiskal smrti v vodi.

— Gnojne vile so padle na glavo triletnemu Jožefu Skrabar v Daljni vasi pri Rudniku in ga do smrti poškodovale; umrl je v bolnišnici.

Razveljavljena zaplemba premoženja. Češki listi poročajo, da se je zaplemba premoženja tajnika »Narodnih Listov« Vincenca Červinke razveljavila, ker finančna prokuratura tekem šestih mesecev ni vložila odškodninske zahteve za državo.

Primorske novice.

Sv. obhajilo begunskih gorških otrok. Danes zjutraj ob 7. uri se je vršilo v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani obhajilo begunskih gorških otrok. Pri tej priliki se najtopleje zahvaljujemo vsem dobrotnikom, ki so pripomogli, bodisi z denarjem, z obleko ali z živili. Zlasti se zahvaljujemo posredovalnici za gorške begunce za njen gmošni prispevek K 100. Končno izrekamo vrlim pevkam in pevcem ljubljanskega c. kr. učiteljskega iz 3. letnika prisrčno zahvalo za prijazno sodelovanje.

Goriški deželni odbor in nemščina. Deželni odbor goriški je razposlal 4. junija župnim uradom po Kranjskem nemški dopis in nemške tiskovine za popis beguncev, ki bivajo v župnijah. Ker so po deželi begunci skoro izključno Slovenci in župni uradi slovensko uradujejo, so nekateri župni uradi vse vrnili s prošnjo, da se jim pošljejo slovenske tiskovine. Tako je prav!

Od laških granat so bile ranjene v zadnjem času sledeče civilne osebe na Goriškem: Leban Franc, 51 let stari poljski delavec iz Tolmina štev. 116, zadet v stopalo leve noge, koje delal na polju. — Bucek Katarina, 20 let stara lči vdoveposestnice Ane iz Avč štev. 40, ranjena v sobi v koleno desne noge. — Kragelj Marija, 17 let stara služkinja v Gor. Selih št. 12, občina Tolmin, ranjena je bilo v desno nogo pod kolenom, ko je bila na potu v Sv. Lucijo. Prepeljali so jih z vojaškim transportom v ljubljansko deželno bolnico.

Smrtna kosa. Umrli je v Trstu inženir Valentin Matija Živic. — Umrli je Kromerizu Andrej Mlekuž iz Bovca. — V Gradcu je umrl c. kr. korvetni kapitan Alojzij Milič.

Nova tatvina krušnih kart v Trstu. V tiskarni C. Meneghelli in drug v Trstu, ki tiska krušne karte, je bilo te dni ukradenih nad 30.000 krušnih kart. Aprovizacijska komisija je v resnih skrbih.

Išče se 47 letna Marija Kristančič iz Gorice, via Lavada 27. Avgusta 1916 je bila v Gorici ranjena in najbrže po vojaštvu spravljena dalje v zaledje. Poročila o njej žele njeni sorodniki ter prijazna naznanila poslati na naslov: Hilfskomitee für die Flüchtlinge aus Süden, Wien, I. Landskrongasse 1.

Ljubljanske novice.

Na slovenski trgovski šoli se vrši vpisovanje dne 28. in 29. junija od 10. do 12. ure dopoldne. Vpisovalo se bo de dekem oddelku v pripravljani razred in prvi letnik na dekliskem oddelku in prvi letnik.

Ij Umrli so v Ljubljani: Teodor Dziedzić, pešec. — Marija Hočevar, gostja, 79 let. — Peter Petrič, brzojavni nadpaznik v pok., 61 let. — Franciška Avsec, posestnikova hči, 15 let. — Franciška Peca, občinska sirota, 15 let. — Marija Trojar, žena krojaškega pomočnika, 33 let. — Alojzij Gruden, bajtarjev sin, 30 let.

Umrli je dne 19. t. m. v tukajšnji deželni bolnici gđ. Julija Perger, zasebnica iz Sv. Florijana ulice štev. 16, v starosti 60 let.

Ij Oddaja masti na rumene izkaznice po znižani ceni. Mestna aprovizacija ljubljanska bo prihodnje dni še naprej oddajala mast v cerkvi sv. Jožefa (glavni vhod) po 2 kroni kg, tako da bodo prišle vse rumene izkaznice na vrsto. Določa se naslednji red: **V petek, dne 22. junija** pridejo na vrsto dopoldne rumene izkaznice skupine B štev. 1201 do konca od 8.—1/9. nadalje dobe rumene izkaznice skupine C mast od 1/9. do 9. ure št. 1 do 25, od 9. do 10. ure št. 26 do 75, od 10. do 11. ure št. 76 do 125, popoldne od 2. do 3. ure št. 126 do 175, od 3. do 4. ure št. 176 do 225, od 4. do 5. ure št. 226 do 275, od 5. do 6. ure št. 276 do 325. — **V soboto dne 23. junija** pridejo na vrsto rumene izkaznice skupine C, dopoldne od 8. do 9. ure št. 326 do 375, od 9. do 10. ure št. 376 do 425, od 10. do 11. ure št. 426 do 475, popoldne od 2. do 3. ure št. 476 do 525, od 3. do 4. ure št. 526 do 575, od 4. do 5. ure št. 576 do 625, od 5. do 6. ure št. 626 do 675. — **V ponedeljek, dne 25. junija** pridejo na vrsto rumene izkaznice skupine C in sicer dopoldne od 8. do 9. ure št. 676 do 725, od 9. do 10. ure št. 726

do 775, od 10. do 11. ure št. 776 do 825, popoldne od 2. do 3. ure št. 826 do 875, od 3. do 4. ure popoldne št. 876 do 925, od 4. do 5. ure popoldne št. 926 do 975, od 5. do 6. ure št. 976 do 1025. — **V torek, dne 26. junija** pridejo na vrsto rumene izkaznice skupine C in sicer dopoldne od 8. do 9. ure št. 1026 do 1075, od 9. do 10. ure št. 1076 do 1125, od 10. do 11. ure št. 1026 do 1175, popoldne od 2. do 3. ure št. 1176 do 1225, od 3. do 4. ure št. 1226 do 1275, od 4. do 5. ure št. 1276 do 1325, od 5. do 6. ure št. 1326 do 1375. — **V sredo, dne 27. junija** pridejo na vrsto rumene izkaznice skupine C in sicer dopoldne od 8. do 9. ure št. 1376 do 1425, od 9. do 10. ure št. 1426 do konca. Poleg rumene izkaznice mora vsaka stranica prinesiti tudi masčobne karte. Pripravi naj se tudi drobiž.

Ij Krušne izkaznice št. 48. Na krušne izkaznice št. 48 se dobi kruh v vojni prodajalni, Stari trg, moka pa v trgovini g. Tomca, Karlovska cesta št. 14.

Ij Naznanilo moke. Ostanek moke je naznaniti zanesljivo v petek, dne 22. junija. Kdor ne naznani ostanka moke, se mu bo prodaja moka sploh odvzela. Istotako je sporočiti, če moka ni ostala.

Ij Kruh mešan s koruzno moko. Od petka, dne 22. junija dalje se bode kruhu primešalo 35 odstotkov koruzne moke. Cena kruhu ostane ista, četudi se je cena koruzni moki zvišala.

Ij Krušne komisije bodo uradovale v petek, dne 22. junija, od 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo krušne izkaznice.

Ij Izkaznice za sladkor se bodo izdajale šele drugo soboto, t. j. 30. junija.

Ij Izgubil je poštni uslužbenec od glavne pošte do Bleiweisove ceste denarnico s 225 kronami denarja. Pošten najditelj je naprosen, da odda proti nagradi c. kr. policijskemu ravateljstvu v Ljubljani.

Našla se je žepna ura. Dobi se pri Ivanu Nemcu, sodnemu slugi, Prečna ulica št. 6.

Našla se je denarnica v bližini frančiškanskega mostu, v Stritarjevi ulici. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi na Dunajski cesti št. 6, I. nadstropje (pisarna).

Na morju.

POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 20. junija. Uradno: Na flandrijski obali so sestrelili naši mornariki letalci 19. junija zjutraj 3 sovražna letala. Naše prednje bojne sile so potopile severno Dünkirchena angleški torpedni motorni čoln. Posadko smo ujeli.

Berlin, 20. junija. Uradno: Novi uspehi podmorskih čolnov v angleškem Kanal: 31.500 ton.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Razna poročila.

Novo volitve na Ogrskem?

»Az Est« poroča: Vlada je pooblašena, da razpiše nove volitve, če bi nastale težave pri izvedbi volilne preosnove.

Hrvatski politiki pri grofu Esterhazyju.

Budimpešta, 19. Danes je sprejel grof Esterhazy zastopnike strank hrvaškega sabora. Minister jih je popraševal glede razmer na Hrvatskem kakor tudi glede odnosa hrvatske delegacije v ogrskem parlamentu nasproti skupni vladi. Pogovori se bodo nadaljevali.

Metropolit grof Szeptycki na poti domov.

Lvov, 20. Ukrajinskim listom poroča: jo iz Stockholma, da je metropolit grof Szeptycki že prišel čez rusko mejo in se vrača domov. »Gazeta Polska« poroča, da bo metropolit postal kardinal.

Miroljubni le Avstrija in Rusija.

Stockholm, 20. »Tagbladet« poroča: Mir v prvi vrsti resnično ljubita le Rusija in Avstrija. Na poseben mir tu nihče ne veruje. Od nadaljnih mirovnih stremljenj naj se ne upa, da bodo uspele, če ne bo kjerkoli padla kaka nepričakovana odločitev. Vsekakor so tudi ta stremljenja kot priprava dragocena.

Wilson se bori za Belgijo.

Haag, 20. Wilson je izjavil belgijski komisiji, da se bo Amerika bojevala, dokler ne bo Belgija zopet vzpostavljena.

Razpust kitajske zbornice.

Peking, 19. (K. u.) »Agence Havas«: Predsednik je zapovedal, naj se razpusti parlament, a sedanji ministrski predsednik noče njegovega odloka sopsodpisati. Wutingfang je vložil prošnjo za odstop.

Pred preobratom na Španskem.

Rotterdam, 20. junija. Zunanji urad in špansko veleposlaništvo sta nekaj dni popolnoma odrezana od Španske. »Daily Express« poroča, da upajo španski konservativci in karlisti, da se bo po Nemčiji zopet obnovil absolutizem. Levičarske stranke delajo za sporazum, ker upajo tako uvesti na Španskem republiko, ki bi pristopila sporazumu.

Španska kriza.

Berlin, 20. junija. »B. Z. am Mittag« javlja iz Genfa: Špansko ministrstvo je po-

oblastilo ministrskega predsednika, da v pobujenih provincih razveljavi ustavo.

Za razdelitev Kitajske.

Tokio, 20. junija. Japonsko časopisje priporoča, naj se kriza na Kitajskem tako reši, da bo južna Kitajska republika, severna pa monarhija.

Davki na vojne dobičke v Ameriki.

Frankobrod, 20. junija. »Frkf. Ztg.« javlja iz Newyorka: Nova davčna postava zelo obdavljuje prevelike vojne dobičke.

Ameriškega posojila prostosti

je podpisanih 2800 milijonov dolarjev. — Ameriški zakladni urad je Angliji zopet posodil 35 milijonov dolarjev.

Pogrešane družine s Primorskega.

Karolina Juricijo, Wernhornsgasse 28 —30, 4. nadst., soba 72, Dunaj X., išče družino Franca in Katarine Juricijo, doma iz Podsenice 15, p. Pevma pri Gorici. — Že dva meseca ne vem o svojem očetu Josipu Moženiču, ki je stanoval sam pri Sv. M. M. Zgornji 396 v Trstu. Kdor bi kaj vedel o njem, prosim, da mi sporoči na sledeči naslov: Jos. Moženič, A. Tel. Schule, — Išče se Jožef Kozina

iz Dvorske vasi št. 23, p. Velike Lašče na Dolenjskem. Pogreša se od 12. avgusta 1916. Kdor bi kaj vedel, naj blagovoli naznaniti Antonu Berdonu, stanujočemu v Dvorski vasi 23 na Dolenjskem. — Valentin Lovišček, bivši krčmar in posestnik pred vojno z Italijo v Gorenji vasi pri Kanalu na Primorskem, sedaj vojak neznan kje, se prosi, naj sporoči svoj naslov na: Marija Leščak, k. k. Landesgericht, Graz, Jakominigasse 73. Tam dobi dopisnice od njegove soproge, ki se nahaja internirana v Italiji. — Alžij Jerončič, firma A. K. Fleischl, Post Teresefeld Pr. S. Jank, N. O., išče Zofijo Blažič iz Kostanjevice nad Kanalom. — Marija Podberšič, Windfeld Nr. 15, Post Aschbach, N. O., išče 86 letnega Janeza Hvala iz Ravnj pri Sv. Gori, ki je stanoval pri svoji hčeri Mariji v Dol. Vrtojbi št. 137. Pogreša se od 8. avgusta 1916. — Iščem svojega strica Jožefa Rusjan. V začetku vojske je bil v Gorici. Tudi za starše mi ni nič znano, stanovali so v Brdih, vas Slapnik, p. Kozbana. Najbrž so v Italiji. Če bi kdo kaj vedel zanje, se prosi, da naznani na moj naslov: Fikfak Pavel, k. u. k. Reservespital 15, Filiale Wichtelgasse 67, Wien XVII. — Iščem svojo mater Terezijo Kerševan iz Gradišča nad Prvačino št. 80, ki je bila meseca oktobra 1916 pregnana od italijanskih granat iz domovine. Pojasnila prosi Kerševan Aleksander, K. u. k. Rek. Abt. Nr. 17, Kalwank, Zg. Štajersko. — Išče se 17 let stari Andrej Ferligoj iz Šempetra 4 pri Gorici. Pojasnila prosi njegova mati Marija Ferligoj, Kamraddorf 2, P. Obergrafendorf, N. O. Išče se Anton Pahor, št. 36 iz Vojske na Krasu; ločil se je od svoje družine dne 3. novembra 1916 in je šel kot vojak na Štajersko; kam, se ne ve. Od tistega časa se išče, ker drug za drugega ne vedo naslova. Če bi kdo kaj vedel o Antonu, naj se mu sporoči, da se nahaja njegova družina v Wipfelhof bei Aschbach-Markt, N. O. Od dveh sinov je eden na rumunski meji, drugi v bolnici v Gradcu. — Kje se nahaja Josip Brunat iz Mirna, sedaj kot begunec v Lipnici na Štajerskem; o njem ne vem že tri mesece. Pojasnila prosi Danijel Pahor, Verbovec, Štajersko. — Josip Rebec, Vrbovec, Štajersko, išče svojega očeta Ivana Rebec, tasta Ivana Tomažinčič. Ako kdo o njem kaj ve, naj blagovoli sporočiti na naslov: Josip Rebec, Vrbovec, Štajersko. — Svojega sina Jožefa išče Franc Maurenčič. Sin Jožef je pobegnil ob zavzetju Gorice in se sedaj ne ve nič o njem. Kdor bi kaj vedel, naj blagovoli naznaniti Francu Maurenčiču, sedaj k. u. k. Baukomp. 227, ali pa Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I. — Družino išče Franc Maurenčič iz Gorice, sedaj Ver. Res. Spit. des Roten Kreuzes — St. Leonhard bei Graz, sestojajo iz soproge Magdalene in sinov Franca in Cirila. Kdor bi kaj vedel, naj blagovoli naznaniti na gorenji naslov ali pa Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I. — Uršič Andrej iz Bukovce, sedaj v Steinklamm, N. O., Barackenlager št. 89, išče Marijo Švara, roj Uršič, iz Bukovice. — Glede važne zadeve iščem Jožefa Kodrič iz Rihemberga — bil je do januarja t. l. na Jesenicah pri Wachkomp., potem premeščen — K. u. k. Militär-Arb.-Abt., Ako kdo kaj ve o njem, naj blagovoli naznaniti Ivanu Saksida (iz Dornberga) — K. u. k. I. R. 107 — 1797. Feldkomp, — Kdor kaj ve, naj naznani Katarini Skvarči, Jagrščice, pošta Cerkno na Primorskem, kje se nahaja Kristina Gorjan iz Gorice, via Livada. — Begunka Franciška Prijon iz Solkana bi rada vedela, kje je njena sestra Lucija Prijon, katero so dne 13. avgusta 1916 peljali vojak bolno s Trnovega v Ajdovščino. Kdor bi kaj vedel o njej, naj blagovoli naznaniti Franciški Pri-

jon v št. Vidu pri Zatičini št. 97. — Iščejo se Trnovec Katarina in njena vnuka devetletna Anica in sedemletni Avgust Trnovec iz Grgarja pri Gorici. Kdor bi kaj vedel, naj to sporoči na naslov: Kožuh Ivan, Wagner bei Leibnitz, Baracke 49. — Franciška Bučinel, Ajdovščina pošto ležeče, išče svoje štiri sinove, ki so pri vojaki, in sicer Josipa, Andreja, Rudolfa in Mihaela Bučinel. — Anton Jerančič, sanitejec, Ldst. Baon št. 10, 2. komp., bojišče, išče svoje starše Štefana in Marijo Jerančič, doma iz Lovišča 15, obč. Kanal. — Iščem brata Štefana Zilinsček. Kdor ve zanj, naj mi piše na naslov: Anton Zelinšek, K. u. k. Militärbergamt, Prijedor, Ljubja, Bosnien. — Kdor ve, kje zdaj biva Simčič Ivan, doma iz Dobrovega, Brda pri Gorici, naj blagovoli to sporočiti njegovi nečakinji Danijeli Mlekuš, Ljubljana, Poljanska cesta 32. Njegov zadnji naslov je bil: K. k. Sprengabteilung — Avgust Florenin, k. u. k. Militär-Invalidenheim, Kostzimmer, Dunaj XIII./10, išče Jožefa Kodermaca, ki se nahaja sedaj baje v Ljubljani. — Anton Mugerli, inf. pri 7. komp., III. Zug, I. R. 97, v Radgoni, doma iz Brezovike, občina Kožbana (Gradiška), prosi dotičnike, katerim bi bilo znano, kje se nahaja njegova družina (mati, dve sestri in brat), od katerih nima že od meseca maja 1915 nobenih sporočil, da bi mu blagohotno naznanili. — Peter Žnideršič, sedaj ranjenec na Dunaju XVIII., K. u. k. Res. Spit., Klostergasse, prosi, da bi mu dobrotno kdo naznanil, če kdo kaj ve o njegovi družini: žena Ana s tremi otroki: Blagomir 10 let, Franc 8 let, Angela 6 let stara. Pred vojno z Italijo so bivali v Kanalu, vas Čolnica št. 77. — Iščem svojega sina Franca Josipa Maurenčič, roj. 20. oktobra 1900 v Gorici. Omenjeni je odšel iz Gorice 8. avgusta 1916. Pozneje so ga videli v Opčinah, to je bilo 17. avgusta 1916. Od tistega časa ni o njem ne duha ne sluha. Moja soproga in mlajši sin Ciril Metod sta se nahajala na dan 8. avgusta 1916 v Gorici in sta baje internirana, kakor sem čul praviti. Torej zgoraj imenovani sin Franc je brezdomno še v Avstriji, samo ne vem kje. Maurenčič Franc, Kieferspital, Graz. — Iščem svojo sestro, poročeno begunko iz Gorice, Klementino Peršoja, zadnjič na Niže Avstrijskem (Paltern-dorf). Jančič Ludvik, Marschkomp. 81, — Iščejo se: Marija Vižintin iz Dola pri Opatjem selu na Krasu št. 41. Išče jo mati Franciška Vižintin, stanujoča v Brucku ob Litvi, k. k. Barackenlager, Baracke 11/9, in Antonija Bone, Waltersdorf bei Drösing, N. O., išče Lovrenca Bone iz Solkana in Katarino Ošaj iz Gorice, Via Ascoli. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I. — Išče se Marija Terčon iz Klanca št. 1 v svrhu neke zapuščinske razprave. Svoj naslov naj naznani Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I. — Išče se Mihael Gerbec iz Srednjega pri Kanalu. Pred vojno z Italijo je služil pri 97. pešpolku v Kamniku. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to naznani na naslov: Marija Gerbec, profugha, Diana Marino, Prov. Porto Maurizio, Italia — Jožef Mikluš išče svojo družino, sestojajo iz sledečih oseb: Andrej in Karolina iz vasi Ladri pri Kobaridu. Po domače se pravi pri Matičku. Kdor bi kaj vedel, naj naznani to Franki Mezeg, Ljubljana, Stari trg, 11a. — Išče se Madonitti Anton, star 15 let, iz Gagliano (Videm). Njegov zadnji naslov se je glasil: Farra pri Gradiški. Ob izbruhu vojne je prišel v Gorico. Tukaj je bil ranjen, nakar so ga prepeljali v bolnico v Ljubljano. Od tedaj ni o njem nobenega sledu. Kdor bi kaj zvedel o njem, naj naznani »Posredovalnici za goriške begunce« v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I. — Išče se Izidor Peršič, begunec iz Šempasa 141 pri Gorici. Kdor kaj ve o njem, kje bi se nahajal, naj sporoči Pavlini Peršič, Kočevje 54, ali pa Alojziju Peršič, k. u. k. Feldjägerbaon 19, 3. komp., — Valentin Podgornik iz Bilj pri Gorici išče svojo sestro Marijo Podgornik iz Bilj pri Gorici št. 135. Moj naslov je: Valentin Podgornik, K. u. k. Baukomp. 1, Schütz. 9, — Jakob Preširen, 74 let star, doma iz Rožne doline pri Gorici št. 66, sedaj bolan in v velikih potrebah, išče svoji dve hčeri: Marijo Batič roj. Preširen in Katarino Furlani roj. Preširen. Kdor kaj ve o njih, naj sporoči na naslov: Preširen Jakob, begunec, Marchegg, N. O. — Fortunat Čuk iz Pristave št. 9, obč. Kožbana, sedaj v Mali vasi št. 16, p. Dobrič, išče svojo družino, obstoječo iz soproge Ane Čuk in iz otrok Kristina, Marjeta, Rozalija in Cirila. — Išče se begunec Mosettig Mario, 14 let star, iz Ronchi. V Ljubljani je stanoval na Tržaški cesti št. 43/II. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani. — Pogreša se Ludovico Grion, Katenara, Istra. Išče ga Emilija Grusovin, Steinklamm bei Rabenstein, Baracke 75, N. O.

Pogrešani vojaki.

Pogreša se Franc Tavčar, vojak, roj. 12. nov. 1888 v št. Ruprtu, krškega okraja. Služil je pri c. kr. 27. dom. polku, 1. bat.,

3. stot., 2. vod, vojna pošta 53. Pisal je nazadnje z laškega bojišča 26. oktobra 1916. — Vojak Franc Ringl istega polka je poročal, da je bil ranjen 1. novembra 1916; potem ni bilo nikakega poročila ne od moža ne od Ringla, dasi je že moža pri polku in pri »Rdečem križu« na Dunaju iskala. Kdor kaj o njiju ve, naj sporoči Mariji Tavčar, Svibno, p. Radeče pri Zidanem mostu.

Kdor je mnogo na prostem in ga večkrat preseneti veter, dež ali sneg v pomanjkljivi obleki, naj uporablja kot profilaktično sredstvo proti prehlajenjem dihalnih organov Fellerjev antiseptični rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsa-fluide«. Jemljo ga za izpiranje vratu ali kot zunanje bolj lajšajoče sredstvo za vribavanje vratu. 12 steklenic franko za 7 K 32 vin. edino pristen pri lekarju E. V. Fellerju, Stubica, trg Elsa št. 134 (Hrvaško). Mnogo nad 100.000 zahvalnih pism hvali njegov dobrodelni učinek. Obenem se morejo naročiti Fellerjeve milo odvajalne Rhabarbara kroglice z zn. »Elsa-kroglice«. 6 škatelj franko stane 5 K 57 vin. (fa)

V žirovnici na Gorenjskem, takoj pri kolodvoru, je naprodaj 1527

hiša s hlevom

novozidana, ter 2 njivi in travniki okrog njiv. Poleg hiše je lep sadni vrt. Pravico prodaje ima g. Anton Kržišnik, gostilničar, istotam, kjer se dobe natančnejša pojasnila.

Vila bolj majhna, v neposredni bližini Ljubljane
Ponudbe pod **se kupi.**
«Vila MIRA»
je nasloviti na upravništvo tega lista. 1528

Hiša

z vrtom, na prometni cesti, urejena za več trgovin, se pod ugodnimi pogoji **takoj prod.** Pojasnila pri upravi lista pod 1529. (Znamka za odg.)

Gospodična želi za dobo poletnih mesecev brez zahteve plače, v svrhu priučena slovensčine mesta kot 1497

hišina ali k otrokom

Ponudbe pod: Stefaner, St. Rupert pri Celovcu, Bahnstrasse 4 c.

Proda se žrebe

eno leto staro v graščini Fužine pri Ljubljani, p. Dev. Mar. Polje. 1517 (2)

Nikakega zobobola
več, nobenih noči brez spanja, »Fides« lajša bol pri vseh zobnih bolečinah, pri najhujših, revmat. zobnih bolečinah, t. j. ko odrekla vsa sredstva. Pri zanesljivi denar naza! Cena K 2.— 3. tube K 5.—, 6. tube K 8.— — Nikake zobje ne prhlina več. Snežno bele zobje dosežete s XIRIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2, 3. tube K 5. KEMERY, Kaschau I. post. pr. 12-Z, 18 Ogrsko.

Prodaja posestva.

Dve kmečki hišici z gospodarskimi poslopi, v zelo lepi legi, blizu mesta na Gorenjskem in v bližini železniške postaje, pripravi tudi za izvrševanje obrti ali trgovine, se prostovoljno prodasti s pripadajočimi gozdnimi in travniškimi parcelami ali brez njih. Naslov prodajalca pove uprava Slovenca pod št. 1526, ako je priložena znamka za odgovor.

Notarski sollicitator

se sprejme. Vstop takoj. Plača po dogovoru, Karl Pleiweiss, c. kr. notar v Novem mestu. 1521 (2)

Kostanjeve in bukovne hlode

kupi vsako množino franko vagon
Strojlina tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisnene ponudbe z navedbo cen.

136

Naravnost od tovarne dobavlja:

motorje na bencin
od 1—25 HP, ležeče in stoječe konstrukcije
lokomobile na bencin
od 1—16 HP, ležeče in stoječe konstrukcije
motorje na surovo olje
od 8—30 HP
lokomobile na surovo olje
od 8—30 HP posebno primerne za pogon mlatilnic; ugodne cene, največje jamstvo za navedene stroje.

A. B. C. družba za motorje z o. j.,
Dunaj V. Franzensgasse 12.
Telefon 7143.
Naslov za brzojavke: Rührwerke, Dunaj.

Tovarna Guntramsdorf pri Dunaju.
Tel. 13. Naslov za brzojavke:
Motorenfabrik, Guntramsdorf.
1343 6

Jožef Jug pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Glasovirje,
pianine
harmonije in
orhestrijone

S. Kmetetz
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26. 124

Denar varno naložen!! — Prodaj

hišo se davka prosto, v Zelijarski ul. 4, Ljubljana, Trnovo, za izključno ceno 26.000 K brez posredovalca. Natančna pojasnila da lastnik Fr. Martinec, mest. tes. mojster, Ljubljana, Prule 8. 1525

Cenj. damam naznanjam, da imam

modni salon

v poletnem času ob nedeljah in praznikih celodnevno zaprt, a druge dni v opoldanskih urah. Roza Fabčić, Ljubljana Rimska cesta 6.

500K Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi
Ria-Balsam. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1.75, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Stotine zahvalnic in priznanj. Komeny, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

Pismonoša se išče za

pri c. kr. poštne in brzojavne uradu Loški potok na Dolenjskem. Nastopi se s 1. sept. 1917. Zahteva se starost čez 16 let ter pridnost in vestnost v službi. Služba traja ob delavnikih od pol enajstih do pol sedmih, ob nedeljah pa od pol enajstih do pol ene. Plača mesečno 50 K, nekoliko je tudi postranskih dohodkov. Ko se izvrši služabniška skušnja čez dve leti, se plača zviša in služba postane definitivna. — Prosilci naj se ustmeno ali pisмено z dokazi zanesljivosti takoj zglašijo. Domačini in invalidi imajo prednost. Sprejme se tudi ženska, če ni moškega prosilca. 1507

NICHTS ÜBER DER GERÖ BERNSTEIN SALBE
Srbečico, potenje, solnčarico, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno
iantarsko mazilo.
Ne umazaj in ne drži. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navojem. K temu spada 100 g jantarske mase 4 K. — Izdeluje Gerö Sándor, lekarnar, Nagy Körös št. 31.